

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ДЕПАРТАМЕНТУ ОСВІТИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД №5

Реалізація освіти для сталого розвитку в роботі з
дітьми 5-го року життя

Навчально-методичний посібник

Волошина Світлана Вікторівна
Вихователь ДНЗ №52 «Золотий півнік»

Хмельницький – 2018

Реалізація освіти для сталого розвитку в роботі з дітьми 5-го року життя

Навчально-методичний посібник

Автор: Волошина С.В., вихователь дошкільного навчального закладу №52 м.Хмельницького.

Рецензенти:

Навчальний посібник створений на основі діючого Державного стандарту дошкільної освіти України – Базового компоненту дошкільної освіти. У посібнику вміщено систему організації роботи з дітьми за принципом тематичних днів. Вихователь пропонує орієнтовні форми реалізації змісту освіти для сталого розвитку, нестандартних форм організації життєдіяльності дітей протягом дня.

Посібник рекомендовано вихователям дошкільних навчальних закладів для використання на заняттях з дітьми 5-го року життя.

Зміст

Вступ
Педагогічні умови реалізації практичних форм роботи з педагогіки сталого розвитку.....	
Перспективний план тематичних тижнів для дітей 5-го року життя.....	
.....	
Планування орієнтовних форм роботи з педагогіки сталого розвитку
Орієнтовні конспекти занять з використанням форм роботи «Дошкільнятам – освіта сталого розвитку»
Список використаної літератури.....	

Вступ

Варто запам'ятати чотири закони, сформульованих американським вченим Баррі Коммонером:

- *все пов'язано з усім;*
- *все кудись дівається;*
- *все чого-небудь та варто (ніщо не дається задарма);*
- *природа знає краще.*

Реалізація в роботі дошкільного закладу ідей освіти для сталого розвитку передбачає засвоєння дітьми, (а через дітей і їхніми батьками) та самими педагогами надзвичайно важливих навичок екологічно-, економічно- й соціально доцільної поведінки, без якої неможливе створення та існування суспільства стійкого благополуччя, суспільства, яке засобами комфортного існування сьогодні з любов'ю створює таке ж комфортне майбутнє для наступних поколінь.

Переймаючись благополуччям майбутніх поколінь, я зацікавилась питанням формування моделі поведінки для сталого розвитку у дітей через самопізнання, самонавчання дітей, через діяльність, спрямування їх на прийняття самостійних рішень у повсякденному житті, виконання дій у напрямі сталого розвитку. Ці позиції є співзвучними з орієнтирами Базового компоненту дошкільної освіти на цінності особистісного розвитку дошкільників.

Ознайомившись із навчально-методичним посібником «Дошкільнятам – освіту для сталого розвитку: діємо разом» та прийнявши участь у семінарах-практикумах, я систематизувала матеріали згідно підтем, сворила добірку ігор пізнавального та творчого характеру відповідного спрямування.

За допомогою різних форм роботи відбувається свідомо зміна дітьми власних моделей поведінки і звичок за підтемами «Спілкування», «Ресурси», «Природа – наш друг». Я досягла в роботі з дітьми бажаних моделей поведінки у спілкуванні, підтримці один одного. Через використання різних методів та прийомів було досягнуто значних результатів: покращення стосунків у колективі, вміння звертатись та запрошувати до дії дорослих та однолітків, просити про допомогу та надавати допомогу іншим, дякувати за неї. Діти почали усвідомлено ставитись до розумного споживання електричної енергії

та води, зменшення марних витрат сировини, сортування відходів, зміцнення та покращення власного здоров'я. Малюки намагаються використовувати набуті знання в повсякденному житті. Завдяки цьому проекту у вихованців зросла соціальна компетентність: діти стали більш впевнені у власних силах і можливостях, більш відповідальними, навчилися оцінювати свою поведінку та поведінку своїх товаришів.

Формування в дітей бажаних моделей поведінки, орієнтованих на сталий стиль життя, покликаний допомогти дітям не тільки уявляти своє бажане майбутнє, а й активно його наближати. Бажання й надалі піклуватися про власне довкілля та оточення виникає на основі інформації про значення власних дій та оцінку їхніх результатів. Тобто акцент ставиться на рішеннях щодо власної поведінки та стилю життя, а не на проблемах, які існують поза ними. Діти не бояться звернутися до дорослого і повідомити про свою проблему словами, а не сльозами чи криком, стали більш спостережливіші, допитливіші, бережливо ставляться до дерев, кущів, рослин, птахів, водойм. Своїми враженнями діляться з ровесниками, членами сім'ї, розповідають про користь та значимість взаємозв'язку живого й неживого в природі. Сподіваюсь, що в подальшій роботі знання дітей будуть розширюватись, удосконалюватись, систематизуватись, що піде на користь збереження і розвитку довкілля та особистісних відносин.

Особливу увагу я приділила формуванню соціальної поведінки малят, коли дитина формує досвід і вміння презентувати себе, має навички попросити про допомогу та надати допомогу тому, хто її потребує.

Проведена мною робота залишає позитивний слід в знаннях та в поведінці дітей. Упроваджуючи програму освіти для сталого розвитку, важко було оцінити її зміст, результати та вплив на ставлення до проблеми. Виявилось, що є необхідність зростати професійно, тому що відчуваю власну відповідальність за свою участь в апробації матеріалів «Дошкільникам – освіта для сталого розвитку». Зазначена програма має системний підхід, який дозволяє моделювати, прогнозувати та обирати різні варіанти напрямків розвитку дітей дошкільного віку тому що він включає в себе вимоги до захисту довкілля, соціальної справедливості та відсутності національної дискримінації.

Педагогічні умови реалізації освіти для сталого розвитку

- 1) створення умов для формування у дитини впевненості у власних силах і можливостях;
- 2) прийняття нею рішень щодо власного стилю життя та їх виконання;
- 3) забезпечення психологічного комфорту дітей під час занять за принципом вибору кожною дитиною тих кроків, які вона хоче і може здійснити;
- 4) створення умов для появи у дітей ентузіазму і почуття задоволення від результатів групової й індивідуальної роботи, виконання дій і вироблення звичок поведінки, орієнтованих на сталий розвиток, що досягається насамперед завдяки постійному позитивному (як за формою, так і за змістом) зворотному зв'язку.

Важливими складовими елементами методики опрацювання освіти для сталого розвитку є самопізнання, самонавчання дітей через діяльність, направлення їх на прийняття самостійних рішень у повсякденному житті, виконання дій у напрямі сталого розвитку.

Ці положення вимагають побудови принципово нової педагогічної моделі. Традиційна педагогіка виходить з положення, що надання тому, хто навчається, певної порції інформації викликає зміну його ставлення (а отже, і цінностей) до того чи іншого явища. Наслідком (очікуваним результатом) цієї зміни вважається поступова зміна діяльності чи моделей поведінки дитини. Дитина не просто отримує знання, якими може ніколи не скористатись, а стимулюється діяльність дітей способом покрокового «просування».

Перспективний план тематичних тижнів для дітей 5-го року життя

Те ма	Мі сяц ь	Тематика тижня
СПІЛКУВАННЯ	ЖОВТЕНЬ	Підтема «Звернення і запрошення до дії»
		Дії, моделі поведінки
		1.
		2.
		Дії, моделі поведінки
		2. Звертаюсь і запрошую до дії дівчат і хлопчиків однолітків
		3.
		4.
	ЛИСТОПАД	Підтема «Виконання ролі у грі»
		Дії, моделі поведінки
		1.
		2.
		Дії, моделі поведінки
		1. Виконую роль у грі.
		3.
		4.
ГРУДЕНЬ	Підтема «Допомога і подяка за неї»	
	Дії, моделі поведінки	
	1.	
	2.	
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
РЕСУРСИ	СІЧЕНЬ	Підтема «Збереження тепла у приміщенні»
		Дії, моделі поведінки
		1.
		1.
		Дії, моделі поведінки
		2.
		2.
		Підтема «Збереження і раціональне використання води»
Дії, моделі поведінки		
1.		
3.		
Дії, моделі поведінки		
Наливаю води скільки потрібно		

ПРИРОДА_НАШ ДРУГ	ЛЮТИЙ	4.	Акція «День збереження води»	
		Підтема «Спільна гра з іграшками які є»		
		Дії, моделі поведінки	1.	Вигадаю гру з іграшками, які маю.
		1.	«Моя улюблена іграшка»	
		2.	«Тиждень ігор та улюблених іграшок»	
		Дії, моделі поведінки	2.	Вигадаю спільну гру, ділюсь іграшкою.
		3.	«Умій ділитися, але й за своє заступитися»	
	4.	«Граюся з друзями улюбленими іграшками»		
	БЕРЕЗЕНЬ	Підтема «Догляд за рослинами – допомога природі»		
		Дії, моделі поведінки	1.	Доглядаю за кімнатною рослиною.
		1.	«Зелений острівць»	
		2.	«Наші зелені друзі»	
		Дії, моделі поведінки	2.	Висаджую насіння на підвіконні.
		3.	«Краса, яка потребує догляду»	
		4.	«Друзі з підвіконня»	
	КВІТЕНЬ	Підтема «Збереження навколишнього середовища»		
		Дії, моделі поведінки	1.	Прибираю за собою на природі та в зоні відпочинку.
		1.	«Дізнаємось більше про природу»	
		2.	«Зміни світ на краще»	
Дії, моделі поведінки		2.	Зберігаю різноманіття природи навколо	
3.		«Уроки мислення в природі»		
4.		«Ні сміттю в рідному місті»		
ТРАВЕНЬ	Підтема «Вживання рослинної їжі»			
	Дії, моделі поведінки	1.	Вживаю рослинну їжу.	
	1.	«Цілюща сила зелених супутників людини»		
	2.	«Вітаміни – друзі, які завжди поруч»		
	Дії, моделі поведінки	2.	Вживаю листові овочі (кріп, петрушка, салати)	
	1.	«Городні чарівники»		
2.	Кулінарні змагання «Майстер-шеф» (спільно з батьками).			

Планування орієнтовних форм роботи з освіти для сталого розвитку

ЖОВТЕНЬ

ЗВЕРНЕННЯ І ЗАПРОШЕННЯ ДО ДІЇ

Дії, моделі поведінки: «ЗВЕРТАЮСЬ І ЗАПРОШУЮ ДО ДІЇ ДОРΟΣЛИХ»

Тема: «Запрошення гостей».

Мета: уточнити уявлення дітей про основи культурної поведінки. Учити користуватися ввічливими словами. Навчати дітей ввічливому спілкуванню з ровесниками, дорослими, розкрити перевагу доброти над жадібністю, байдужістю, вчити бачити і проявляти милосердя до людей, тварин, рослин. Продовжувати вчити дітей культури мовленнєвого спілкування: розмовляти спокійним, лагідним тоном; вправлятися в доречному вживанні ввічливих форм: доброго ранку, доброго дня, доброго здоров'я, прошу тебе (Вас), дозвольте, будь ласка, смачного та ін. Виховувати бажання бути привітним і чемним.

Сію дитині
В серденько ласку.
Сійся-родися
Ніжне "Будь ласка",
Вдячне "Спасибі",
"Вибач" тремтливе -
Слово у серці,
Як зернятко в ниві.
"Доброго ранку!"
"Світлої днини", -
Щедро даруй ти
людям, дитино.

1. Хвилинка привітань.

Запропонувати дітям привітати дорослих та запросити до групи дітей, які приходять в садочок, використовуючи при цьому ввічливі слова: здрастуйте; добрий день; добридень; вітаю вас; радий бачити вас; моє шанування; доброго здоров'я; привіт; здоровенькі були; здорові будьте; здрастуйте вам у хату; моє шанування.

2. Дидактична гра «Навчимо ляльку накривати стіл»

Мета: навчати дітей форм мовленнєвого етикету (прохання, подяка, вітання); виховувати ввічливість.

Матеріал: торбинка з посудом.

Хід гри:

До групи заходить засмучена лялька Оленка.

Вихователь: Що лялька Оленка забула зробити? (Привітатися)

- Оленко, якщо людина вихована, то вона завжди говорить добрі слова. Але в Оленки сьогодні все не так. Ось послухайте!

Все не так сьогодні в мене, все чомусь не так:

Чомусь цукерка не солодка,

Проміння сонечка холодне.

У чому ж річ? Скажу вам прямо...

Образилась на мене мама.

Піду пробачення попрошу,

Хай знову стане все хорошим.

Вихователь: Діти, якими ми маємо бути, щоб не ображати маму? (Вихованими, ввічливими, чепурним, чемними). Давайте допоможемо ляльці помиритися з мамою. Ось у нас є «чарівна торбинка», з якої ми можемо дістати різні предмети. Вона буде розкриватися лише тоді, коли ви промовите ввічливе слово. Послухайте, як я говоритиму: «Доброго дня, торбинко! (Вихователь дістає з торбинки іграшковий посуд. Це спонукає дітей до самостійного вживання слів: «добрий день», «будь ласка», «вибачте», «дякую».)

Діти пригадують і називають слова, а «торбинка дарує їм посуд».

Діти допомагають ляльці накрити стіл для мами.

Вихователь. Діти, як ви вважаєте, чи пробачить мама Оленку? А щоб з нею не траплялися прикрі ситуації надалі, ми їй подаруємо торбинку з ввічливими словами.

3. Художнє слово.

*Хто людям всім добра бажає,
Той і собі добро те має.
Як до людей з добром ідеши,
Ще й світло у душі несеш,
Тебе всі будуть поважати,
І завжди радо величати.
А як людей не поважаєши,
Поганим словом друзів лаєши,
То на добро не сподівайся,
І з висновками ти не гайся.*

Додаткові матеріали: Вірші для дітей про етикет у гостях (Світлана Гарбуз)

4. Проблемна ситуація:

«Зустрілись двоє знайомих хлопчиків і привітались подавши один одному руку»

-Чи правильно вони привітались?

-Як вітаєшся ти зі своїми друзями?

-Які слова привітання ти знаєш?

-Хто першим повинен вітатись: молодший зі старшим чи навпаки, хлопчик з дівчинкою чи навпаки?

-Чи усім можна говорити слово «привіт»?

-Поміркуй з яким виразом обличчя найкраще вітати один одного?

5. Казкова сторінка

КАЗОЧКА ПРО ВВІЧЛИВІСТЬ

У великім лісі, серед високих могутніх дерев, була маленька затишна галявина. Не повірите, але уся ця галявина була ніби вкрита зеленою ковдрою з листків суніці. А під цими маленькими зеленими листочками було ціле море дозрілих ягід. Вони

висіли на тонюсіньких стебельцях, що зігнулися до самої землі. Дозрілі, соковиті сунічки мріяли, аби їх скоріше зірвали! На галявину вийшов маленький їжачок. Він жив неподалік, в гарному будиночку, що був збудований під могутнім дубом. Їжачок запросив у гості до себе Друга, із сусіднього лісу, на чай із суничним варенням. Чай був приготовлений, а от суніць він досі не знайшов. Хоча ретельно обійшов усю галявину! Засумував Їжачок. Стояла гарна погода, ласкаво світило Сонечко – і, до речі, воно (Сонце) було досить високо, а це означало, що половина дня вже пройшла! Треба було поквапитись – адже варення ще зварити потрібно... Асуніць немає! Підняв голову Їжачок догори: він вирішив звернутися до привітного ласкавого Сонечка по допомогу. «Підкажи мені, Сонечко, де мені знайти суничних ягід на варення? Я шукаю цілий день, але всі ягоди ніби поховались від мене!». Відповіло Сонечко Їжа: «Але ж ти стоїш на суничній галявинці! Невже не знайшов жодної суніці?» «Ні, не знайшов!», – відказує маленький Їжачок. «Та ти, мабуть, не ввічливо повівся. Ти привітайся, попроси ягід на варення у галявини. Суніця – жива істота і теж любить ввічливість. Як і всі, хто живе у лісі». Їжачок замислився, позіхнув і зрозумів, що не гарно повів себе.

«Добрий день Вам, зелені листочки! Чи не підкажете Ви мені, де знайти суніці, аби зробити варення? Я запросив друга на чай і хотів пригостити його чимось смачненьким. Буду Вам дуже вдячний за допомогу». Як почули зелені листочки суніці привітне прохання Їжачка, то відразу попіднімалися з землі і показали великі стиглі ягоди, що висіли на стебельцях. Назбирав Їжачок цілий кошик суніць, поспішив додому, аби встигнути приготувати смачне варення дочаю. Але не забув перед цим ще раз подякувати галявині і Сонечку, листочкам зеленим... «Дивно», – подумав собі Їжачок, – виявляється, навіть із рослинами треба бути ввічливим, бо вони також живі!..»

6. Вправи з лабіринтами «Дорога до Лисиччиної хатинки».

Рух за картою по груповій кімнаті «Ідемо за Журавлем до Лисички в гості».

Розігрування діалогів «Журавель в гостях у Лисички» з подальшим обговоренням:

- Що відчуває Журавель?
- Як почуватися Лисичка?

Позначення настрою героїв смайликами. За аналогією розігрування діалогів «Лисичка в гостях у Журавля».

Аналіз прислів'їв: «Учора браталися, нині розсталися»; «Чого сам собі не зичиш, того і другому не бажай».

Бесіда: як запобігти помилок, яких припустилися казкові персонажі, у своєму житті?

Мовленнєво-творча вправа «Як допомогти Лисичці та Журавлю знову подружитися?»

Вивчення мирилки.

Тема: «Подорожуємо з мамою і татом».

Мета: Розширювати уявлення дітей про етикет та основні його чинники: ввічливість, уважність, чемність. Закріпити правила поведінки дитини в соціумі. Вправляти у дотриманні правил культури спілкування: розмовляти спокійним, лагідним тоном, привітно, з усмішкою, дивлячись людині у вічі. Удосконалювати вміння дітей аналізувати і оцінювати свої вчинки та вчинки однолітків. Розвивати пам'ять, мовлення, поповнити словниковий запас дітей словами ввічливості.

1. Вправа «Вибір»(аудит)

Мета: закріплювати знання про правила привітання в різних ситуаціях.

Вихователь дає кожній дитині по одному кружечку з картону (з одного боку зеленого кольору, з іншого — червоного), називає твердження. Якщо діти згодні з ним, вони показують кружечок зеленим боком, а якщо ні — червоним:

- ✓ Вітатися — правильно. (Так.)
- ✓ Коли заходиш у групу, потрібно привітатися лише з вихователем (Ні).
- ✓ Коли заходиш в групу, потрібно привітатися з усіма? (Так).
- ✓ У своєму під'їзді потрібно вітатися із сусідами. (Так.)
- ✓ Коли заходиш до кімнати, де є люди, яких ти не бачив, потрібно привітатися з усіма. (Так.)
- ✓ У тролейбусі треба вітатися з іншими пасажирами й водієм. (Ні.)
- ✓ У великому магазині треба вітатися з кожним покупцем. (Ні.)
- ✓ Потрібно вітатися з перехожими? (Ні)
- ✓ Чи потрібно вітатися з людьми, яких зустрічаєш, коли ти в селі у бабусі? (Так)

2. Гра-стратегія «Збираємось в подорож»

Мета: навчати оцінювати свої можливості, працювати в команді.

Вихователь пропонує дітям зібратись для подорожі, наприклад, до дідуся та бабусі. Під час обговорення кожен охочий має повідомити про себе той факт, що стане в пригоді в подорожі: «У мене є..., щоб ...», «Я вмію..., це важливо...» тощо. Обговорення плавно перетікає у гру. Відтак діти обирають членів команди з огляду на можливості кожного. Команда складає спільний план дій, розподіляє доручення, обговорює можливі труднощі, спільно визначає спосіб їх усунення. По закінченні гри діти аналізують помилки. Відтак складають розповідь «Як ми подорожували».

3. Рухлива гра «Я веселий мандрівник»

Мета: розвивати у дітей мислення, увагу; формувати вміння орієнтуватися в просторі, діяти за сигналом; виявляти творчість під час виконання імітаційних рухів.

Матеріали: «чарівна паличка».

Хід гри

Вихователь піднімає «чарівну паличку» і промовляє:

Я веселий мандрівник,

Мандрувати всюди звик.

Щойно ви були в садочку,

А тепер ви... (в селі, в тролейбусі, в трамваї, в поїзді, в лісі, на Місяці та ін.)

Діти імітують рухи перебування в даному місці. Раз, два, три, Біля шафи замри! (Біля столу, на стільці, на килимі тощо.) Діти зграйкою перебігають у назване місце.

4. Гра-драматизація «Як поводитись на вулиці»

Мета: учити застосовувати особистий досвід в ігрових ситуаціях виховувати повагу до людей, бажання опанувати правила поведінки на вулиці; розвивати фантазію, уяву.

Матеріал: портативний фланелеграф, на якому розмічені: тротуар, проїжджа частина

вулиці, пішохідний перехід «зебра».

Для театру іграшок на столі розкладені машини: легкові, вантажні (самоскид, панелевоз, фургони: «Молоко», «Хліб», автобус, тролейбус, вантажівка тощо). Установлені фігурки пішоходів — дорослих і дітей (для гумористичних сенок можна використовувати казкові персонажі), світлофор (до нього прикріплюються круги трьох кольорів, які можна змінювати).

Дійові особи: Ведуча, Світлофор, Водії, Перехожі, Незнайко, Зайчик, Клоун

Хід гри

Вихователь дає можливість дітям самостійно домовитися, хто за які персонажі діятиме. Наприклад, один відповідає за світлофор, другий — за машини, що рухаються по правій стороні, третій — за ті, що ідуть по лівій, четвертий — за перехожих, п'ятий — за тварин. В е д у ч а (у першій грі це буде дорослий, а в повторних іграх — дитина) читає вірші про правила вуличного руху. Діти пересувають фігурки відповідно до тексту.

Спочатку вихователь може загадати загадки. Щойно прозвучить відгадка — з'являється машина. (Вихователь добирає за бажанням загадки про автобус, трамвай, велосипед, тролейбус, машин для прибирання вулиць тощо.) Коли всі автомобілі будуть виставлені, створюється ілюзія руху (можна дати водіям до рук кермо). Діти наслідують гуркіт машин, «їдуть» навколо столу, на якому розігрується дія. Ведуча читає вірш О. Бекарьова «Азбука безпеки».

Ведуча: Асфальтом вулиці мостяться... Водії Автомобілі швидко мчаться, Вирує в русі мостова. У с і. Біжать авто, спішать трамваї.

Ведуча: Час мамам і татам на роботу, а дітям — в дитячий садок (жестом спонукає пішоходів до руху. Закріплює відоме дітям перше правило). Ляоня з Клавою ходять парою. Де вони йдуть? (Підказує жестом.) У с і. По тротуару. Якщо ніхто з пішоходів або машин не рушили назустріч одне одному і не зіткнулися, доречно створити таку ситуацію. Наприклад, Незнайко або переляканий галасливою вулицею зайчик випадково зіткнеться із зустрічним пішоходом або ж пішоходи штовхаються на дорозі, намагаючись обійти одне одного. Розв'язанням цієї ситуації буде друге правило... Усі Всі будьте уважні і пам'ятайте: Правої сторони тримайтеся! Під час повторних ігор у подібних ситуаціях діти самі повинні нагадати одне одному ці правила. Коли пішоходи підійдуть до дороги, вихователь повинен запитати їх: як же перейти на протилежний бік вулиці? Чому машини їдуть безупинно? Корисніше буде, якщо знову виникне ситуація: хто-небудь зі знайомих дітям смішних персонажів, наприклад клоун, намагається перебігти вулицю, але не може досягти мети через суцільний рух машин. Тут виявляється важливим третє правило... Усі: Повинен пам'ятати пішохід: Перехрестя — перехід.

У першій грі вихователь створює проблемну ситуацію: як перейти вулицю, якщо на ній немає світлофора, а машини мчаться безупинно? Так виникає потреба дізнатися ще одне, четверте правило. У с і. Де ж сигнали світлофора? (Хто-небудь із дітей виставляє світлофор, сигналить ним.) Ведуча: Найстрогіше червоне світло. Якщо воно горить — Стоп! Дороги далі немає, Шлях для всіх закритий. А блисне жовте око, І ти не поспішай, Бо жовтий — не зелений, Потрапиш під трамвай. Увага! — і зелений Привітно замигтів, Він — колір найдобріший: Щасливої путі! Вихователь спонукає дітей до того, щоб вони запитали у наших «пішоходів»: чи запам'ятали вони правила? Ні, звісно, вони не запам'ятали. Тоді всі разом діти нагадують їм чотири правила. (Діти повторюють правила.) Вихователь хвалить дітей за те, що вони запам'ятали їх з першого разу, пропонує під час прогулянки з батьками, братами і сестрами повторити їм ці правила.

У другій грі діти від самого початку ставлять світлофор, і тоді умовою переходу буде його сигнал і відповідне правило.

5. Пантоміма

Інструкція: дорослий розповідає дітям, що можна рухами тіла, рук, голови, очей та ін., показувати різні дії, і пропонує пограти в пантоміму.

Завдання:

- ✓ Чиї дії я зараз виконую? (Дорослий показує зразки дій регулювальника дорожнього руху, маляра, тесляра, скрипаля, боксера, водія автобуса; матері, яка гойдає дитину.)
- ✓ Покажи, що ти відчуваєш, коли:
 - тобі в автобусі наступили на ногу;
 - ти пішов із мамою в магазин і загубився;
 - на вулиці дуже холодно;
 - у тебе болить живіт;
 - яскраве сонце світить тобі в очі.
- ✓ Покажи руками або пальцями:
 - команду «Стій на місці!»
 - команду «Іди зі мною»
 - як ти свариш малюка-пустуна;
 - як ти стукаєш у двері;
 - як ти прощаєшся;
 - як ти затягаєш нитку в голку;
 - як ти надуваєш повітряну кульку;
 - як ти чистиш зуби;
 - як ти розчісуєшся;
 - як ти посилаєш рукою поцілунок.

**Дії, моделі поведінки: «ЗВЕРТАЮСЬ І ЗАПРОШУЮ ДО ДІЇ
ДІВЧАТ І ХЛОПЧИКІВ ОДНОЛІТКІВ»**

Тема: «Моє бажання»

Мета: формувати навички спілкування між хлопчиками та дівчатками в колективі; закріплювати знання дітей про відмінності за статевою ознакою; розширювати уявлення дітей про вчинки, що приносять радість; розвивати в дітей розуміння стану іншої дитини;

розвивати навички культури спілкування між хлопчиком і дівчинкою; виховувати поважне ставлення до інтересів іншої дитини.

1. Дидактична гра «Моє бажання»

Хід гри:

Вихователь: Уявіть, що ви перетворилися на чарівника, який може виконати лише одне бажання однієї дитини.

Кожна дитина-чарівник надягає на себе відповідний одяг чи ковпак і виконує бажання іншої дитини, потім вони міняються ролями.

Вихователь стежить за тим, щоб хлопчики виконували бажання дівчаток, а дівчатка – бажання хлопчиків.

Орієнтовні бажання:

- ✓ «Хочу одну цукерку»;
- ✓ «Принеси стілець»;
- ✓ «Зроби мені зачіску»;
- ✓ «Намалюй сонечко».

2. Гра-драматизація «Пустотливий дощик»

(за твором А. М'ястківського) Декорації: три ширми-хатки (Зайчикова, Лисиччина, Оленчина).

Дійові особи: Ведуча, Зайчик, Лисичка, Дівчинка, Оленка, Дощик.

В е д у ч а. Дощик був на святі, де на бубоні грав дід Грім. І так той Дощик розвеселився, розпустувався, що не міг спинитися ані в полі, ані на городі, ані в саду. Підбіг до Зайчикової хатки.

Д о щ и к (підбігаючи до Зайчикової хатки, стукає). Стук-стук!

В е д у ч а. Підбіг до Лисиччиної хатки.

Д о щ и к (підбігши до Лисиччиної хатки). Стук-стук!

В е д у ч а. Підбіг до Оленчиної хати, почав дівчинку надвір викликати...

Д о щ и к. Ходімо, Оленко, до берізки!

О л е н к а. Боюся! Змокнуть мої кіски.

Д о щ и к. Хіба це страшно?

О л е н к а. Мабуть.

Д о щ и к. Не журись! Коли змокнуть — підростуть!

О л е н к а. А я змокну теж?

Д о щ и к. І ти підростеш!

В е д у ч а. Вибігла Оленка на Дощик. Він зелене листя полоще, умиває квіти й травичку, викликає із хати Лисичку.

Д о щ и к. Ходи, Лисонько, ходи, з нами таночок поведи.

Л и с и ч к а. Іду-іду, тільки хвостик причешу.

В е д у ч а. Побіг знову дощик до Зайчикової хатинки. Став Зайчика-вуханчика кликати з ним разом погуляти.

Д о щ и к. Виходь, Зайчику-вуханчику, погуляти.

З а й ч и к (весело підстрибнувши). Добре, зараз я прийду й барабана принесу. Дощик Ось і зібрались усі друзі! То ж потанцюймо у веселому крузі!

Грає весела музика. Усі учасники інсценування разом з іншими дітьми танцюють веселий танок.

3. Вправа «Я не люблю»

Матеріал: м'яч або м'яка іграшка.

Хід гри:

Вихователь пропонує сидячи утворити на килимку коло.

Вихователь: Діти, кожна людина має різні смаки. Хтось більше любить одні речі, хтось – інші, комусь більше смакує одна їжа, комусь – інша, хтось більше любить займатись одними справами, хтось – іншими. Тобто це – улюблені справи для людини. Але є ще й те, що людина не любить їсти, робити, одягати... розкажіть, будь ласка, про речі, які ви не любите.

Діти по черзі, передаючи один одному іграшку (м'яч), називають свої неулюблені:

- ✓ Предмети одягу;
- ✓ Продукти харчування;
- ✓ Справи;
- ✓ Ставлення до себе (сварка, образа, покарання).

4. Рухлива гра «Павучок»

Хід гри:

Пари дітей (хлопчик і дівчинка) перетворюються на «павучків», які бігають кімнатою, зупиняються, зустрічаються з іншими «павучками», граються з ними. Тулуб обох дітей утворює «тіло павучка», а ноги і руки його лапки».

5. Дидактична гра «Потяг»

Хід гри:

Вихователь пропонує дітям вирушити в подорож потягом. Спочатку діти «сідають на потяг» (на стільчики). Хлопчики допомагають дівчаткам. Потім «потяг» вирушає і його пасажери спілкуються між собою. Для того, щоб час, який вони проведуть у дорозі, минав швидше, діти придумують, чим їм зайнятись, про що говорити. Коли вихователь оголосить, що «потяг прибув до кінцевої станції», усі діти «виходять» (хлопчики допомагають вийти дівчаткам).

Тема: «Підтримка»

Мета: учити помічати особливості кожної дитини в колективі; формувати адекватне сприймання вподобань та інтересів хлопчиків та дівчаток; учити дітей презентувати себе, визначати спільні риси між дівчатками та хлопчиками; формувати навички ефективної взаємодії між дітьми; виховувати дружні стосунки.

1. Гра-бесіда «Ти мій друг і я твій друг»

Хід гри-бесіди:

Вихователь: Під час спілкування дівчаткам і хлопчикам необхідно дотримуватись певних правил. По-перше, хлопчики повинні бути уважними до дівчаток, хлопчикові необхідно подавати дівчинці пальто або куртку, пропускати її вперед, поступатися стільчиком під час обіду або занять. По-друге, хлопчикові також потрібно допомогти дівчинці перейти слизьке місце або калюжу на вулиці під час прогулянки, зібрати іграшки, нести важкі речі, захищати, якщо її хтось образить. Допомогати в таких випадках слід, не чекаючи на прохання. У цьому і виявляються уважність і запобігливість хлопчиків.

По-третє, дівчатка повинні вміти приймати допомогу хлопчиків, дякувати, або, за потреби, увічливо відмовити, подякувати.

Дівчатка мають допомагати хлопчикам прибирати групу, підмітати підлогу, збирати іграшки, витирати пил, поливати квіти, роздавати матеріал для проведення занять.

Вихователь разом з дітьми розглядає правила на конкретних прикладах з життя, пропонує розіграти невеличкі сценки для формування відповідної моделі поведінки.

Діти формулюють свої наміри: «Тепер я буду...»

2. Проблемна ситуація «Вчинок»

Як ти вчиниш якщо...

Ситуації для хлопчиків:

- ✓ ...вишиватимеш, а з тебе насміхатиметься товариш?
- ✓ ...старша сестра зайнята, а хата не підметена?
- ✓ ...завітав товариш, а ти пообіцяв мамі погратися з молодшою сестричкою?
- ✓ ...мама просить допомогти приготувати вечерю?
- ✓ ...усі хлопчики насміхаються над дівчинкою, яка тобі подобається?
- ✓ ...тобі подобається дівчинка?

Ситуації для дівчаток:

- ✓ ...хлопчик попросить погратися у тебе ляльковою колискою?
- ✓ ...хлопчики запросять погратися з ними у військову гру?
- ✓ ...старший брат не хоче з тобою гратися?
- ✓ ...тато кличе тебе на рибалку?
- ✓ ...тобі скажуть, що ти боїшся хлопчачої роботи?
- ✓ ...усі дівчатка говорять погане про хлопчика, який тобі подобається?
- ✓ ...тобі подобається хлопчик?

3. Мовленнєва гра «Закінчи речення»

Хід гри:

Кожній дитині пропонується закінчити одне із речень:

- ✓ «Найбільше мені подобається в собі...»
- ✓ «Я хочу бути...»
- ✓ «Я почуваюся щасливим коли...»
- ✓ «Я сумую тоді, коли...»
- ✓ «Мені подобається в інших дітях...»

Вихователь: Чи є у вас спільні бажання?

4. Рухлива гра «Сліпі кротенята»

Хід гри:

Дітям пропонується об'єднатися у пари. Одна дитина з пари удає з себе «маленького сліпого крота», а інша дитина – «зрячу мишку», яка піклується про нього, допомагає йому пересуватися кімнатою. Потім діти міняються ролями.

Орієнтовні запитання для обговорення:

- ✓ Чи сподобалась вам гра?
- ✓ Чію роль вам було важче грати – «крота» чи «мишки»? Чому?
- ✓ Що вам не сподобалось в грі? Чому?

5. Театралізація «Турботливі батьки»

Запропонувати дітям програти в ролях ситуацію, у якій тато (хлопчик з групи) і мама (дівчинка з групи) піклуються про свою маленьку дитину (ляльку): умивають її, переодягають, взувають, ведуть на прогулянку, та один про одного: розмовляють між собою, підтримують один одного.

Після цього слід розпитати дівчаток і хлопчиків про те, як вони допомагали одне одному, що робили, похвалити за турботу.

Запропонувати сформулювати свої наміри: «Гепер я буду...»

ЛИСТОПАД

ВИКОНАННЯ РОЛІ У ГРІ

Дії, моделі поведінки: «БЕРУ УЧАСТЬ У РОЗПОДІЛІ РОЛЕЙ
(ПРОПОНУЮ СЕБЕ: «Я ХОЧУ БУТИ...»)

Тема: « Я все можу і вмію»

Мета: формувати сприятливий психологічний клімат у дитячому колективі; створити позитивний емоційний настрій в групі; учти дітей правильно користуватися в мовленні сполучником «тому що», формувати вміння презентувати себе як особистість; розвивати навички проявлення добрих почуттів та взаємин між дітьми; виховувати творчі театральні здібності, дружні стосунки.

1. «Гасмничо-чарівна хвилинка»

Матеріал: скринька, на дні якої дзеркальце.

Хід:

Вихователь: У мене в руках чарівна скринька, у ній – найцінніший скарб планети Земля. Хто з вас хоче його побачити, може зазирнути у скриньку, але не розповідати про те, що він там бачив доти, поки всі найцікавіші й найсміливіші не зазирнуть на дно скриньки.

Діти по черзі виконують завдання.

- Кого ви побачили в чарівній скриньці?

- Так, ви в чарівному дзеркалі побачили кожен себе.

Людина – найцінніший скарб на планеті. Кожен з вас – особистість.

Саме такої людини, як ви, більше на цій землі немає і не буде.

Кожна дитина, якій батьки подарували життя – неповторна.

2. Вправа «Що було б, якби...»

Матеріал: набір безглузвих припущень: що було б, якби...

- ✓ ...ти раптом, прокинувшись, виявив, що ти не людина, а коник (метелик, крокодил та ін.);
- ✓ ...усі люди стали ходити на руках, догори ногами;
- ✓ ...усе тверде стало раптово м'яким;
- ✓ ...люди не дорослішали, а завжди залишалися дітьми;
- ✓ ...ми ходили так швидко, що в одну мить могли опинитися там, де захотіли.

Інструкція: дорослий пропонує дітям по черзі вигадати наслідки цих неймовірних подій. Кожна дитина повинна побувати в ролі першого оповідача в колі. Гіпотези і припущення дітей дорослий приймає без обмежень, критики і коментарів, але ставить запитання, спонукаючи деталізувати задум.

3. Гра-стратегія «Запрошуємо на роботу»

Мета: навчати аналізувати, узагальнювати; аргументувати свої рішення.

Хід гри:

Вихователь оголошує набір на роботу, наприклад, у театр (школу, магазин, дитячий садок, лікарню) та обговорює з дітьми, якими якостями та вміннями повинен характеризуватися претендент на роботу. Потім діти обирають одного директора, який сам обирає собі двох заступників, щоб радитися з ними. Решта дітей називають свої якості й уміння, а «керівництво» після обговорення вирішує, кого

(трьох-чотирьох) беруть на роботу. Оголошуючи своє рішення, керівники аргументують, чому саме цих дітей обирають.

4. Гра «Відтвори емоції»

- ✓ Покажіть як почувався дідусь коли побачив, що загубив рукавичку;
- ✓ Покажіть як почувалася бабуся, від якої втік Колобок;
- ✓ Покажіть, що відчували жадібні ведмежата, коли їх обманула Лисичка;
- ✓ Як почувався Журавель в гостях у Лисички; Лисичка в гостях у Журавля.

5. Гра «На що схоже»

Уявіть, що: пасок — це змія, а хутряна рукавиця — мишеня. Якими будуть ваші дії?

6. Рухлива гра «Діти і вовк»

Хід гри

На одному боці зали (майданчика) перед накресленою лінією стоять діти. На протилежному боці, за «деревом» (стільцем або стовпчиком) сидить «вовк».

Вихователь

В лісі весело гуляємо,

Бігаємо і стрибаємо,

Зайця, білочку шукаймо.

Діти розходяться, бігають, а на слова «Зайця, білочку шукаймо» діти нахилиються, присідають.

Вихователь: Діти, поспішайте, Вовк за деревом,— Тікайте! Діти біжать за лінію, деякі вилазять на гімнастичну стінку («парканчик») або стають на гімнастичні лави («колоду»), а «вовк» ловить їх.

Гра повторюється з іншим ведучим («вовком»).

Рекомендації до гри: Діти мають пропонувати себе на роль вовка та пояснювати свою значимість в цій ролі.

Тема: «Грасмо в казку»

Мета: вчити через пантоміму передавати різні риси характеру (добрий, злий, справедливий); закріпити вміння через міміку і жести передавати такі риси характеру: веселий, добрий, смішний, пустотливий; розвивати здатність розуміти емоційний стан та адекватно виражати своє ставлення (увага, інтерес, зосередженість); розвивати комунікативність, творчу уяву; виховувати особистість, вміння презентувати себе.

1. Етюди на вираження основних емоцій:

- ✓ «Смачні цукерки» - у дитини в руках уявна коробка з цукерками. Вона простягає її по черзі дітям. Діти беруть цукерку, дякують, розгортають, смакують.
- ✓ «Жадібний пес» - діти імітують стан і дії, про які йдеться у вірші С. Квітко:
*Жадібний пес дрова приніс,
Води наносив, тісто замісив,
Пирогів напів, заховав у куток,
І з'їв сам – гам, гам, гам!*
- ✓ «Пригоди звірят» - діти пропонують себе на ролі і придумують веселий та сумний діалог між звірятами.

2. **Бесіда «Чому я веселий? Чому ти сумний?»** - звернути увагу на те, що однакові події та предмети можуть викликати у різних людей різні почуття. Наприклад, декому подобається дощ, а в інших викликає смуток.

3. Дидактична гра «Який настрій у казки?»

Вихователь читає фрагменти відомих казок, а діти демонструють емоції по бажанню. Наприклад:

- ✓ Бігла мишка, хвостиком зачепила, яєчко покотилося та й розбилося. Дід плаче, баба плаче, а курочка кудкудаче.
- ✓ Коли це дід зогледівся – нема рукавички. Він тоді назад – шукати її, а собачка попереду бігла. Бігла, бігла, бачить – лежить рукавичка і ворухиться.

4. Гра-драматизація «Нові пригоди Колобка»

Короткий повтор змісту казки.

Діти пропонують себе на ролі за бажанням.

Інсценування казки (по частинах).

5. Сюжетно-рольова гра «Подорож містом з Колобком»

Вихователь пояснює дітям правила поведінки людей в автобусі та інших видах транспорту.

- ✓ Якщо тобі поступилися місцем, подякуй;
- ✓ сам поступися місцем людині похилого віку або хворій людині, якій важко стояти;
- ✓ •не забудь подякувати кондукторові, коли він дасть тобі квиток;
- ✓ •сідай на вільне місце, а не вимагай місця біля вікна тощо.

Вихователь обов'язково повинен пояснювати кожне правило поведінки. Необхідно також пояснити дітям, що поїздки мають певну мету: одні люди їдуть на роботу, другі — до зоопарку, треті — до театру, четверті — до лікаря . Водій і кондуктор своєю працею допомагають людям швидко дістатися туди, куди їм потрібно, тому їх праця почесна і слід бути вдячним їм за це.

Дії, моделі поведінки: «ВИКОНУЮ РОЛЬ У ГРІ»

Тема: «Ой, який чудовий я!»

Мета: формувати вміння дітей розповідати про себе, визначати риси свого характеру; спонукати дотримуватись правил ввічливості при спілкуванні з іншими дітьми; формувати уявлення про власну індивідуальність; виховувати повагу до однолітків та до самих себе.

1. Бесіда «В дружнім колі щохвилинки відчуваємо підтримку» - мотивувати малят до пізнання себе, своїх можливостей та здібностей:

- Яким я був?
- Яка в мене зовнішність?
- Що я вмію?
- Що мені до вподоби?
- З ким я живу?
- Про що мрію?

- Який я?

2. Рухлива гра «Дідусь і зайчата»

Хід гри

Діти пропонують себе на роль «дідуса-городника» і «зайчат» (2 дітей), які утворюють внутрішнє коло, — це «капуста». Решта дітей утворюють велике коло — «город». В обох колах діти беруться за руки і рухаються у протилежних напрямках, промовляючи слова:

Розрослась на грядці,

На городі густо

Біла, соковита,

Велика капуста.

Діти, які імітують капусту, наприкінці сказаних слів присідають. Діти із зовнішнього кола ступають крок назад, показують: «Ось така капуста» (руки відводять у сторони долонями вниз) і, стоячи, говорять:

Наш дідусь капусту

Добре доглядає,

Поле її часто,

Щедро поливає.

«Дідусь» заходить у зовнішнє коло і вдає, що поливає, або присідає і вдає, що підв'язує листочки. Із закінченням слів «дідусь» виходить із кола, сідає на стілець і вдає, що засинає.

Д і т и

Зайчики-побігачики

У лісок помчали.

І качан капусти

З грядочки забрали!

У зовнішнє коло стрибають «зайчата» і виводять із внутрішнього кола одну дитину — «качан капусти». Після цього «дідусь прокидається», йде до «грядки» і намагається відгадати ім'я дитини, яку забрали «зайчата». Діти із зовнішнього кола промовляють:

Хто зник, відгадай

І мерцій відповідай.

Гра повторюється спочатку.

3. Моделювання ситуації «Врятуймо хлопчика-льодинку»

Діти пропонують себе на головну роль. В ході гри діти мають теплими, лагідними словами «розморозити» хлопчика Кая, якого зачарувала

Снігова королева. Переможе той, кому дитина, яка виконує роль Кая підморгне (або той, хто скаже найбільше приємних слів».

4. «Повтори як я» - весела дитяча руханка.

Дитина за бажанням під веселу дитячу пісню-руханку пропонує рухи, які повторюють інші діти.

5. Сюжетно-рольова гра «Коли мами немає вдома»

Діти самостійно розподіляють ролі, планують гру, грають самостійно.

Тема: «Шануймо себе й усіх довкола»

Мета: розкрити дітям необхідність позитивного ставлення до себе, інших людей, життєвих перспектив; учити бачити у власній поведінці та діях однолітків позитивні моменти; спонукати до розмірковування над тим, як прихильне ставлення до себе та інших людей впливає на стосунки з оточенням.

1. Спостереження за настроєм дітей під час гри.

- Який вираз обличчя найчастіше ви спостерігаєте у дітей?
- Який настрій він виражає?
- Як часто діти всміхаються один одному? Чому?
- Чи говорять діти щось приємне один одному? Коли?
- Як люди реагують на компліменти?
- Як можна визначити, що дитина радіє спілкуванню, грі?

2. Дидактична гра «Фея радості»

Дитина в ролі Феї торкається чарівною паличкою до дитини, а та має пригадати щасливі моменти життя, як-от: прогулянка з батьками, день народження, зустріч Нового року, гостина у бабусі та ін.

3. Бесіда «Як ставлюсь до себе та інших?»

- Які ти маєш добрі риси?
- Що в тобі подобається іншим дітям?
- Чи любиш ти себе? Чому?
- Чи подобається тобі твоє ім'я? чим саме?
- Як треба ставитися до людей, щоб вони були прихильні до тебе?
- З якими дітьми тобі приємно спілкуватися? А з якими ні? Чому?

4. Практичне завдання «Чарівні окуляри»

Вихователь дає дитині «чарівні окуляри», крізь які можна побачити, роздивитися чесноти кожної людини. Пропонує по черзі приміряти ці

окуляри, поглянути крізь них на своїх товаришів і спробувати побачити у них якомога більше позитивних рис. Також за допомогою «чарівних окулярів» можна пошукати позитивні риси у казкових персонажів, які роблять недобрі справи (вовки з казок «Червона Шапочка», «Вовк і семеро козенят», лисиця з казки «Колобок»).

5. Сюжетно-рольова гра «До нас гості завітали»

Діти самостійно розподіляють ролі, дотримуються правил етикету: як правильно запрошувати в гості, зустрічати гостей, дарувати подарунок, поводитися за столом, спонукати дітей казати як можна більше чемних слів.

ГРУДЕНЬ

ДОПОМОГА І ПОДЯКА ЗА НЕЇ

Дії, моделі поведінки:

- 1. «ПРОШУ ДОРΟΣЛИХ ПРО ДОПОМОГУ І ДЯКУЮ ЇМ».**
- 2. «ПРОПОНУЮ ДОРΟΣЛИМ І ОДНОЛІТКАМ ДОПОМОГУ».**

1. День татуся.

Мета: ознайомити татусів з режимом дня та системою освітньої роботи закладу; сприяти гнучкому, диференційованому спілкуванню між педагогом і батьками; залучити татусів до спільної з дітьми діяльності; формувати високий рейтинг довіри між батьками та дошкільним закладом.

Хід зустрічі:

І половина дня:

- ✓ Екскурсія групою кімнатою та ознайомлення з правилами життя малюків у дитячому садку.

- ✓ Ознайомлення з предметно-розвивальним середовищем та спостереження за самостійною ігровою діяльністю дітей.
- ✓ Заняття «Прошу про допомогу».
- ✓ Фізкультурне дозвілля.
- ✓ Допомога татусям в ремонті дитячих стільчиків.
- ✓ Подяка татусям за відремонтовані стільчики.

II половина дня:

- ✓ «Добре відпочиваємо» - розгляд дитячих ліжечок, гімнастика пробудження.
- ✓ Колективне малювання малюків і татусів «Зимовий день».
- ✓ Самостійні ігри дітей разом з татусями.
- ✓ Запропонувати татусям розказати свої враження від зустрічі.

Робота з дітьми в наступні дні:

1. Гра-імітація «Чим ми можемо допомогти татові».

Діти імітують рухи і відтворюють звуки:

- Пиляти дрова – джик-джик!
- Рубати дрова – трісь-трісь-трісь!
- цвяхи забивати – тук-тук!
- накачувати колеса велосипеда, машини – ш-ш-ш...
- водити машину – вж-ж-ж..

2. Дидактична вправа «Легідні слова для тата».

Візьмемо чарівний мішечок і покладемо в нього легідні слова для тата, чарівний мішечок зав'яжемо і збережемо.

3. Рухлива вправа «Оціни вчинок»

Вихователь називає вчинки дітей. Якщо названий вчинок порадує рідних, діти плескають в долоні, якщо засмутить – тупають ніжками.

Приклади вчинків:

- помили посуд,
- ✓ - не прибрали за собою іграшки;
- ✓ - полили квіти;
- ✓ - порвали книжку;
- ✓ - погралися з маленьким братиком;
- ✓ - посварилися з кимось.

4. Загадки про татуся.

Може він в футбол пограти,

*Може книжку почитати,
Рибку в річці упіймати,
В кухні кран поремонтувати,
Ждя малят герой – це...(тато).*

2. День матусі.

Мета: ознайомити матусь з режимом дня та системою освітньої роботи закладу; ознайомити з тонкощами освітньої роботи; сприяти гнучкому, диференційованому спілкуванню між педагогом і батьками; залучити матусь до спільної з дітьми діяльності; перейняти педагогічний досвід для використання у родинному вихованні; формувати високий рейтинг довіри між батьками та дошкільним закладом.

Хід зустрічі:

I половина дня:

Екскурсія групою кімнатою та ознайомлення з правилами життя малюків у дитячому садку.

- ✓ Ознайомлення з предметно-розвивальним середовищем: тримаємо іграшки в порядку, дбаємо про об'єкти природи, дружимо з чистотою.
- ✓ Заняття «В країні ображених речей».
- ✓ Музичний калейдоскоп за участю матусь.

II половина дня:

- ✓ «Добре відпочиваємо» - розгляд дитячих ліжечок, гімнастика пробудження.
- ✓ Спільна робота «Прикрасимо групу кімнату до свят» - бумагопластика, витинанки.
- ✓ Самостійні ігри дітей разом з матусями.
- ✓ Запропонувати розказати свої враження від зустрічі.

Робота з дітьми в наступні дні:

1. Гра-імітація «Що ми допомагаємо робити матусі»

Діти імітують дії в побуті:

- миття посуду;

- прання білизни;
- прасування одягу;
- хобі мами (вишивання, заняття в спортзалі) та ін.

2. Обговорення життєвих ситуацій.

Вихователь показує дітям сюжетні малюнки:

- ✓ матуся вкладає сина (доньку спати);
- ✓ тато сварить сина за розбите м'ячем вікно;
- ✓ бабуся жаліє онучку, яка забила коліно та ін.

Запитання до дітей:

- Що говорить матуся дитині? Лагідні слова чи суворі?
- З якими словами звертається тато до сина, коли його сварить. Чому?
- Що каже бабуся онучці?
- До кого з рідних ви звертаєтесь, коли вам погано? Чи пам'ятаєте, які слова вони вам говорять?

3. Вправа «Серце родини»

Діти стають у коло, беруться за руки. На вдих роблять крок уперед, на видих – крок назад. Вихователь промовляє: «Тук – крок уперед, тук – крок назад. Ось так чітко й рівно б'ється добре серце нашої родини».

4. Колективне малювання «Добре серце матусі»

3. День дідуся.

Мета: ознайомити татусів з режимом дня та системою освітньої роботи закладу; сприяти гнучкому, диференційованому спілкуванню між педагогом і батьками; залучити татусів до спільної з дітьми діяльності; формувати високий рейтинг довіри між батьками та дошкільним закладом.

Хід зустрічі:

- ✓ Експерсія груповою кімнатою та ознайомлення з правилами життя малюків у дитячому садку.
- ✓ Ознайомлення з предметно-розвивальним середовищем та спостереження за самостійною ігровою діяльністю дітей.
- ✓ Спільна участь у розвазі, приуроченій до свята Святого Миколая.

- ✓ Самостійні ігри дітей разом, спостереження дідусів за іграми дітей, запропонувати прийняти в них участь.
- ✓ Запропонувати розказати свої враження від зустрічі.

Робота з дітьми в наступні дні:

1. Дидактична вправа «Дідусь який?»

Діти наповнюють чарівний мішечок лагідними словами про дідуся.

2. Загадки про дідуся.

Він чимало літ прожив,

На повагу заслужив,

В нього я всього навчусь,

Він – мій друг, а ще – (дідусь)

3. Рефлексія.

Вихователь пропонує дітям малюнки із зображенням різних сімей (тато, мама і одна дитина; бабуся, дідусь, мама, тато й діти та ін.). Діти мають обрати малюнок, який нагадує їм їхню сім'ю.

Вихователь звертає увагу на те, що обличчя членів цих родин не виражають жодних емоцій. Запропонувати домалювати ротики, усміхнені чи сумні.

4. Бесіда «Дорослі піклуються про мене, я – піклуюсь про дорослих»

4. День бабусі.

Мета: ознайомити татусів з режимом дня та системою освітньої роботи закладу; сприяти гнучкому, диференційованому спілкуванню між педагогом і батьками; залучити татусів до спільної з дітьми діяльності; формувати високий рейтинг довіри між батьками та дошкільним закладом.

Хід зустрічі:

- ✓ Екскурсія груповою кімнатою та ознайомлення з правилами життя малюків у дитячому садку.
- ✓ Ознайомлення з предметно-розвивальним середовищем та спостереження за самостійною ігровою діяльністю дітей.

- ✓ «Я все можу зробити сам» - спостереження за тим, що діти багато чого можуть робити без допомоги дорослих і не потрібно заважати їм бути дорослими.
- ✓ Спільна участь у іграх дітей.
- ✓ Запропонувати розказати свої враження від зустрічі

Робота з дітьми в наступні дні:

1. Вправа «Клубочок котиться із рук у руки і про бабусь розказують онуки».

Діти утворюють коло і під музику передають одне одному клубок ниток. Час від часу музика зупиняється. У кого залишається клубок, той називає улюблене заняття своєї бабусі.

2. Дидактична вправа «Бабуся яка?» - наповнюємо чарівний мішечок лагідними словами для бабусі.

3. Творча майстерня «Подарунок для найрідніших».

Діти за бажанням обирають вид роботи: намалювати новий будинок для своєї родини, прикрасити рамку для сімейного фото, виготовити листівку та ін.

СІЧЕНЬ

ЗБЕРЕЖЕННЯ ТЕПЛА У ПРИМІЩЕННІ

Дії, моделі поведінки: «ЗАЧИНЯЮ ДВЕРІ МІЦНО»

Тема: Збережемо тепло»

Мета: формувати розуміння єдності людини і природи, відповідальність за заощадження природних ресурсів; пояснити дітям залежність усього живого на Землі від тепла; закріплювати знання правил збереження тепла; формувати життєву компетентність; виховувати ошадливість.

1. Дидактична гра «Кому потрібне тепло?»

Серед поданих зображень і об'єктів природи діти відбирають ті, яким потрібне тепло, і розміщують навколо зображення сонця.

2. Рухлива вправа «У пошуках протягу»

Вихователь пропонує дітям пройтись по групі й пошукати місця, звідки може проникати холод. Разом обговорюють, як можна перегородити дорогу холоду. Вихователь пропонує також і свої іде.

3. Вправа «Загадки тепла»

Вибір картинок до запитань:

- Що є осередком тепла для тварин? (вулик, барліг, будка та ін.);
- Що рятує від холоду людей? (одяг, будинки та ін.);
- Одяг дає чи зберігає тепло? (зберігає, захищає від холоду);
- Будинок, квартира можуть давати тепло? (ні, вони, як і одяг лише зберігають, утримують його);
- Що винайшли люди, аби в холодну пору в їхніх оселях було тепло? (печі, батареї, каміни, обігрівачі).

4. Експериментальна хвилинка «Як рухається тепло по кімнаті?»

- Потримати руки вверху, внизу батареї (тепле повітря легше від холодного, тому вгорі тепліше);
- Прочинити двері, запалити дві свічки і тримати одну вгорі, іншу – внизу (полум'я нижньої свічки спрямоване в середину кімнати, верхньої – назовні). Тепле повітря легке і залюбки мандрує, легко піднімається і тікає через щілину вгорі, а з вулиці до нас заповзає холодне повітря, воно змерзло і хоче погрітись. Холодне повітря важке і неповоротке, входить в кімнату і проганяє тепле повітря. Якщо ми тривалий час відчинимо вікна і двері холодне повітря «прожене» тепле і навіть гаряча батарея не допоможе, щоб в кімнаті було тепло;
- Підійдемо до вікна і перевіримо, дме чи ні (не дме, бо ми утеплили вікна, заклеїли щілини).

5. Закріпити правила збереження тепла:

- Щільно зачиняти двері до групової кімнати та вхідні на вулицю;
- Якщо відчуємо, що десь дме, повідомляємо дорослим;
- Утеплити вікна;
- Провітрювати приміщення, відчиняючи вікно навстіж (якщо вікно напіввідчинене, кімната вихолоджується, але не провітрюється).

Дії, моделі поведінки: «ВДЯГАЮ ТЕПЛИЙ ОДЯГ ЗАМІСТЬ УВІМКНЕННЯ ОБІГРІВАЧА»

Тема: «Енергія-помічниця»

Мета: формувати елементарні уявлення дітей про енергію, її джерела, розумне використання; усвідомлювати зв'язок природи власну відповідальність за її збереження.

1. Вправа «Дівчинка-енергинка».

Живе собі на світі чарівна дівчинка Енергинка. Вона дуже жвава й вертлява, ні хвилини не може всидіти на місці. Енергинка має дивовижну здатність усе приводити в рух. Там, де вона з'являється, все починає швидко рухатись, обертатися, працювати. Це надзвичайна сила, якою володіє дівчинка – енергія. Хочете відчувати її на собі?

- Потримайте долоні близько до батареї, відчуваєте тепло?
- Як ми використовуємо тепло, світло, електрику?
- Чому до них потрібно ставитись ощадливо?
- Якими електроприладами користуються ваші батьки?
- Що працює завдяки електроенергії в нашій кімнаті?
- Чи ображала вас колись Енергинка. Як саме?
- А чи буває Енергинка у вас вдома? Як ми про це дізнаємося?

2. «Граємо разом – мороз не завада»

Кататися на санчатах і на лижах, грати в сніжки, ліпити сніговиків – ці розваги до душі всім дітям. А дівчинка Енергинка допомагає нам, щоб нам було тепло під час ігор. А чи буде тепло дітям, які просто стоять на місці чи сидять на лавочці?

3. Казка «Заєць та Лисиця» на новий лад.

Жили собі Заєць та Лисиця. У Зайця була хатка луб'яна, а у Лисиці льодяна. Прийшла весна, і хатинка Лисиці розтанула. Пішла Лисичка до Зайчика проситися пожити. Пустив її Зайчик. Живуть вони разом, але ніяк Зайчик не догодить Лисичці. Їй то не так і те не сяк. Холодно Лисичці, змусила вона Зайчика замінити вікна на

сучасний пластиковий пакет та добрі двері. Тільки Зайчик впорався, як Лисичка йому знову: «Хочу переставити меблі від вікна та замінити в кімнаті шпалери на нові світлих тонів». Зранку до вечора працював Зайчик – втомився, а Лисичка знов не задоволена. Підрахувала вона витрати за спожиту електроенергію, та взяв її жах. «Швидко заміни лампи, Зайчику, на енергозберігаючі», – зарепетувала Лисичка. Зайчик прийнявся до роботи, і стало в хатинці тепло та затишно. Живуть Зайчик з Лисичкою разом та не нарадуються.

– Що вирішила зробити Лисичка і для чого?

Відповіді:

- ✓ Поставити нові вікна та двері, щоб зберігати тепло в хатинці.
- ✓ Переклеїти шпалери, підбираючи світлі кольори, щоб була світла кімната.
- ✓ Переставити меблі від вікна, щоб сонячне світло без перешкод надходило до кімнати та меблі не закривали батарею, яка опалює кімнату.
- ✓ Замінити електричні лампи на енергозберігаючі, щоб економно використовувати електроенергію і економити кошти

4. Обмін думками «Чи береже моя родина тепло»

Діти по черзі розповідають яких правил теплозбереження дотримуються в їхніх родинах, що, на їхню думку, роблять неправильно.

5. Ігрова справа «Оціни вчинок» (обговорення ситуацій)

Ситуація 1. Мама весь вечір заклеювала щілини у вікнах. У кімнаті стало тепло. На ранок Петрика погукали діти з двору. Він відчинив вікно навстіж, обірвавши при цьому папір. І став розмовляти з друзями. Як би ви вчинили на місці Петрика?

Ситуація 2. Зима. Надворі мороз. Група дітей вийшла на прогулянку, залишивши вхідні двері відчиненими. Чи правильно вчинили малята?

ЗБЕРЕЖЕННЯ І РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ВОДИ

Дії, моделі поведінки: «ЗАОЩАДЖУЮ ВОДУ ПІД ЧАС
ВМИВАННЯ».

Тема: «Кожна краплинка води має значення»

Мета: узагальнити знання дітей про воду та її властивості; закріпити знання дітей про місцезнаходження води в природі, потребу у воді для всіх живих істот та для об'єктів неживої природи; навчити розрізняти стан води (холодна, тепла, чиста, прозора, забруднена, без смаку); розвивати вміння логічно мислити, міркувати, робити невеликі висновки, узагальнення; виховувати бережливе ставлення до води, економно вживати її.

1. Проблемна ситуація «Що було б якби не стало води»

Якби на всьому світі не стало вмиль води

І висохли б всі річки, озера і ставки

Тоді б не падав білий сніг, не капав дощ

Ніхто з гори на санках кататися б не зміг

Якби на всьому світі не стало вмиль води

Пожовкли б городи, загинули б сади.

В морях, в океані загинули б кити

Щоб чиста та цілюща вода була завжди

Ми її повинні берегти.

2. «Маленькі дослідники води».

Дослід 1. Вода прозора.

Дослід 2. Вода не має смаку і запаху.

Дослід 3. Вода рідка, може текти.

Дослід 4. Що станеться з водою в холодильнику?

Дослід 5. Що станеться з водою в електрочайнику?

3. Подорож-пошук краплинок по групі.

Діти рухаються по групі і роблять зупинки: у куточку природи біля рослин, в кімнаті для вмивання, на кухні... В місцях, де живе вода приклеюють краплинку.

4. Дидактична гра «Як людина використовує воду»

Мета: поширити знання дітей про способи використання води людиною, виховувати бережливе ставлення до запасів води

Ігрове завдання: обрати серед карток способи використання води у життєдіяльності людини.

5. Інтерактивна гра «Добрий дощик».

Вихователь - Діти, ми можемо спостерігати добре ставлення не лише серед людей, а й у природі. Це нам покаже гра , яку запропонувала нам Краплинка «Добрий дощик».

(Діти стають у коло. Усі вони – «Добрі дощові краплинки». У середині – «Мама Хмара». Цій дитині дається чашечка з чарівною водою доброти. Грає музика, і всі «краплинки» танцюють, кружляючи навколо «Мами Хмари». Коли мелодія обривається, всі краплинки завмирають, а «Мама Хмара» бризкає водою з чашечки по черзі на кожную дитину колі та запитує «краплинок», кому вони допомогли.

Кожна має відповісти ,наприклад:

- Я побачила квіточку, зачухлу від спеки, та й напоїла її.
- А я помітила на дорозі брудну машину й помила її.
- Я розвеселила дітей.
- Я допомогла помити посуд.
- Я вмила брудного хлопчика.
- Я полила дерево, яке діти посадили біля школи.
- А я дала зайчику водички.

Робота з батьками: проєкт вихідного дня «Що про воду треба знати, щоб її не витратити»

Мета роботи: виховання дбайливого ставлення до прісної води.

Завдання:

- ✓ Дізнатися про запаси прісної води.
- ✓ З'ясувати, де ми втрачаємо воду.
- ✓ Визначити, як усунути втрати води.

Гіпотеза: якщо кожна людина буде берегти воду, то ми будемо менше втрачати прісної води.

Об'єкт дослідження: прісна вода.

Предмет дослідження: способи заощадження прісної води.

Актуальність: Навчивши дитину просто закривати за собою кран, не донісши до нього сенсу необхідності, не розкривши всієї проблеми, я виховую акуратну, але безсердечну людину. Чому ж воду треба берегти? Води на Землі одночасно і багато, і мало. Її багато в океанах і морях, але солоні морська вода, непридатна для пиття, а також для багатьох технічних виробництв сільського господарства. Обмежені запаси прісної води ще більше скорочуються через їх забруднення. Прісна вода придатна для пиття і приготування їжі. Вона ж використовується для господарських потреб: полив рослин, миття посуду, машин, приміщень, умивання, догляд за тваринами. Вода потрібна усьому живому на Землі.

Підготовчий етап.

Добірка матеріалу, посібників, літератури по темі.

Проведення бесіди з дитиною щодо витрачання води: «Кому потрібна вода», «Навіщо берегти воду», «Значення води у нашому житті».

Читання дитині казки про воду: Б.Заходер «Як люди образили річку».

Перегляд мультфільму «Домовичок Кузя».

Дослідницький етап.

Протягом вихідних дитина разом з дорослим вдома:

- ✓ Перевіряє, як витрачається вода, чи немає витoku води в будинку.
- ✓ Проводять вибіркові перевірки стану водопровідних кранів на предмет витoku і економного використання води.
- ✓ Розмовляє: «Як ми бережемо воду вдома», «Як вона потрапляє в кран».
- ✓ Знайомиться з водою та її властивостями.

Підведення підсумків. Правила дбайливого ставлення до води.

- ✓ Звертай увагу, чи не тече даремно вода з крана будинку. Якщо ти помітиш таке, закрій кран.
- ✓ Буває, ми витрачаємо багато води марно, не помічаючи цього. Приміром, ти миєш руки, вмиваєшся під сильним струменем. Прикрій трохи кран. Це не завадить умитися, а води витече менше.
- ✓ Навчися чистити зуби так, щоб не витрачати даремно воду. Для цього не залишай кран відкритим, поки чистиш зуби і полощеш

рот. Відразу наливай воду в стаканчик і закривай кран. Полоскати рот з стаканчика дуже зручно. А скільки води ти збережеш!

- ✓ Якщо вода тече через несправність крана або колонки, треба відразу ж повідомити дорослим.
- ✓ Не смітити на берегах річок, не мити в них машини.

Можливо, це в майбутньому і вирішить глобальну проблему людства. Адже, передусім, ніж змінити світ, почни змінювати себе.

Виставка спільних малюнків «Бережемо кожну краплинку»

Дії, моделі поведінки: «НАЛИВАЮ ВОДИ СКІЛЬКИ ПОТРІБНО»

Акція «День збереження води»

Мета: Уточнити і поглибити знання дітей про роль води у життєдіяльності людини та живих об'єктів природи; формувати бережливе ставлення до природних запасів води, навички ощадливого використання; вчити раціонально використовувати природні ресурси; розвивати зв'язне мовлення, мислення, пам'ять, увагу; виховувати пізнавальний інтерес до довкілля, свідоме ставлення до своїх потреб і потреб навколишнього світу.

Герої акції: фотокореспонденти, оператор.

Хід акції;

Експерсія-подорож до інших груп, кухні, пральні дитячого садочку з метою визначення як користуються водою інші мешканці дитячого садка.

1. Відгадайте загадку:

*Буває хмаркою вона,
Пушишкою буває,
Бува, як скло,
Крихка й тверда —
Звичайна, підкажіть,... (вода).*

2. Бесіда (питання задають діти):

- Звідки приходить вода у садочок?
- Чи можна уявити собі життя без води? Чому?
- Як людина використовує воду?
- Яку воду ви використовуєте для купання, прання, миття посуду? (Гарячу)
- Як ви вважаєте, чи багато енергії потрібно для очищення і нагрівання води?
- Дійсно, щоб очистити і нагріти воду, витрачається величезна кількість енергії.

3. Гра «Коли я умиваюся» (вихователь).

Коли я умиваюся і чищу зуби:

- Я думаю тільки про свої проблеми.
- Я захоплююся водою — це дивна речовина.
- Я витратиму води стільки, скільки побажаю.
- Економити воду безглуздо, адже батьки за неї платять.
- Я зачиняю кран на якийсь час, поки чищу зуби.
- Проблема води — це проблема дорослих, нехай вони її і розв'язують.
- Я погано закручую кран, а коли з нього все ж продовжує крапати вода, кличу дорослих і прошу полагодити кран.
- Води на Землі багато, можна не турбуватися, чистої води завжди буде досить.

4. Подарувати наклейку «Тут бережуть воду»

Робота протягом наступних днів

1. Оповідання В.Сухомлинського "Як Ріка розгнівалася на Дощ", обговорення твору.

Твір:

Загордилася Ріка:

Дивіться, яка я широка, повноводна, які в мене зелені береги. І сонечко в мені відбивається, як у дзеркалі, і дерева високі, і небо блакитне.

Коли це небо затягнулося хмарами й пішов сірий Дощик. День іде, другий, третій. Стала сіра Ріка, сірі стали береги. Посірів увесь світ. Розгнівалася Ріка:

Доки ти хлюпотітимеш, нещасний? Через тебе я стала потворна.

Дощик і каже:

Якби не я, сіренький, не була б ти широка, повноводна.

Ось так і нам не треба забувати, звідки ми.

- Як вихвалялася Ріка своєю красою?
- Яким став світ, коли пішов Дощ?
- Як обурилася Ріка?
- Що їй відповів Дощ? Чому він так відповів?

Вода, коли повертається на землю, напуває рослини. Без води вони не можуть жити.

2. Рекламна акція «Щоб не було біди витрачай менше ти води!»

Діти показують малюнки і озвучують.

- Коли мисш руки - не вмийкай сильно струмінь. Це не завадить умитися, а води витече менше.
- Наливай воду в склянку, коли чистиш зуби. Полоскати рот з стаканчика дуже зручно, а скільки води збережеш!
- Коли охолоджуєш пляшку з лимонадом, постав її в холодильник, не тримай під струменем холодної води.
- На дачі краще мити руки з умивальника, так менше витратиш води.
- Машини миють на автомийках, не можна мити біля річки.
- Кімнатні квіти поливайте талою сніговою або дощовою водою!

3. Рухлива гра «Ходять крапельки по колу»

Вихователь пропонує дітям пограти в цікаву і чарівну гру. Але для цього потрібно перетворитися в маленькі крапельки дощу. (Звучить музика, що нагадує дощ) вихователь промовляє чарівні слова і гра починається.

Вихователь каже, що вона – мама Хмаринка, а діти – її дітки крапельки, їм пора відправлятися в шлях. (Музика.) Крапельки стрибають, розбігаються, танцюють. Мама Хмаринка показує, що їм робити.

Полетіли краплинки на землю... Пострибаємо, пограємо. Нудно їм стало поодиноці стрибати. Зібралися вони разом і потекли маленькими веселими струмочками. (Крапельки складуть струмок, взявшись за руки.) Зустрілися струмочки і стали великою річкою. (Струмочки з'єднуються в один ланцюжок.) Пливають крапельки в великій річці,

подорожують. Текла-текла річка і потрапила в океан (діти перебудовуються в хоровод і рухаються по колу). Плавали-плавали Крапельки в океані, а потім згадали, що мама хмаринка наказувала їм повернутися додому. А тут як раз сонечко пригріло. Стали крапельки легкими, потягнулися вгору (крапельки, які присіли, піднімаються і витягують руки вгору). Зникли вони під променями сонечка, повернулися до мами Хмаринці. Молодці, крапельки, добре себе вели, переходим за коміри не лізли, не бризкалися. Тепер з мамою побудьте, вона без вас скучила.

4. **Домашнє завдання:** разом з батьками намалювати малюнки про збереження води і дати їм назву. Виставка робіт в дитячому садочку.

ЛЮТИЙ

СПІЛЬНА ГРА З ІГРАШКАМИ ЯКІ Є

Дії, моделі поведінки: «ВИГАДУЮ ГРУ З ІГРАШКАМИ, ЯКІ МАЮ»

Тема: «Моя улюблена іграшка»

Мета: вчити складати розповідь про іграшки, включаючи опис їх зовнішнього вигляду; формувати вміння описувати іграшки (за зразком вихователя); закріпити знання дітей про іграшки, їхні властивості; розвивати творчість, увагу, вміння перекваліфікуватися, сприйнятливості до краси іграшки. Виховувати бережне ставлення до іграшок, дружні стосунки між дітьми.

1. Дидактична гра «Виправ Незнайку»

Правила гри: уважно слухати Незнайку; тактовно виправляти його помилки.

Ігровий матеріал: Незнайко; мішечок з іграшками, в назвах яких є звуки, що діти часто вимовляють неправильно (санчата, літак, авто, заєць, кізочка, яйце, чашка, ложка, мишка, машина, мотрійка тощо).

Хід гри

Вихователь знайомить дітей із Незнайком, який завітав до них у гості з подарунками, але отримає їх лише той, хто старанно вимовлятиме складні звуки. Незнайко виймає з мішечка одну за одною іграшки, називає їх, навмисно переплутуючи звуки, й, хитро всміхаючись, спонукає дітей виправляти помилки. Діти виправляють Незнайку, але він знову перекручує слова. Діти повільно й чітко вимовляють складні звуки, потім по черзі разом із Незнайком роблять те саме. Декілька дітей підходять до нього ближче, щоб навчати його правильно вимовляти звуки. Решта дітей, заплющивши очі й поклавши голову на долоні, уважно слухають. Коли Незнайко правильно вимовляє той чи інший звук, діти піднімають один пальчик. Скільки звуків удалося Незнайкові вимовити правильно, стільки пальчиків піднято на руці у кожного. Якщо хтось прослухав і підняв менше, ніж потрібно пальчиків, то Незнайко, підійшовши ближче, ще раз чітко вимовляє звуки. Тому, хто впорався із завданням, він дарує іграшки.

2. Слухання п'єси Віктора Косенка “Не хочуть купити ведмедика”.

- Весела ця музика чи сумна?
- Чи хочеться під неї усміхатися? Бігати?
- Які рухи найбільше їй відповідають? Які емоції вона викликає?

Уявіть: ви — біля вітрини іграшкового магазину. Очі розбігаються — все таке гарне... А найкращий оцей пухнастенький ведмедик. Так хочеться пригорнути його до себе й ніколи не відпускати... Варто лише попросити татуса, щоб купив... Або мамусю...

- Чи попросили б ви батьків про нову іграшку? Якщо так, то якими словами?

Але у відповідь звучить відмова... І тут до бажання мати нову іграшку додаються образа, подив — хіба дорослі не розуміють, як мені цей ведмедик подобається і як добре буде нам удвох? Можливо, варто попросити ще раз?

Послухайте музику знову. Зверніть увагу: мелодія повторюється кілька разів.

3. «Майстерня іграшок», практична робота (диференційовано):

- Візьміть потрібні вам картки і розгляньте їх. Хто сам, без моєї допомоги, зможе виготовити іграшку?

Ваше завдання: зліпити іграшку за схематичним малюнком.

Всі інші діти виконують завдання за індивідуальним показом та поясненням вихователя.

Виставка та обговорення робіт.

Діти розглядають виліплені іграшки.

- Пропоную «оживити» ваших друзів і передати деякі рухи. Покажіть ніби іграшки танцюють, розмовляють, граються.

(Діти виконують відповідні рухи)

4. Дидактична гра «Відгадай мою іграшку».

Перед дітьми, які сидять за столиками вихователь розкладає іграшкові дзвіночки. Непомітно він обирає будь-яку іграшку, кладе її в коробку і ставить на стіл. Після цього довільно описує схований предмет кількома реченнями, не називаючи його.

Наприклад:

Ця іграшка – звірятко. Вона м'яка, плюшева. Ця іграшка білого кольору, величенька. В іграшки є довгі вухка, очі й носик, маленький хвостик і лапки. (*Зайчик*)

Ця іграшка – транспорт. Іграшка пластмасова. У неї є колеса й висока кабіна. Кабіна зелена, а колеса чорні. (*Трактор*)

Діти уважно слухають описання. Якщо хто-небудь відгадує, про що йдеться, він дзвонить у дзвоник і тільки тоді може назвати іграшку. Якщо іграшку названо правильно, її дістають і показують усім дітям, а той, хто відгадав, стає ведучим.

5. Сюжетно-рольова гра «Магазин іграшок»

Дзень-дзелень — дзвіночок кличе, ось відкрилася крамниця.

Діти, в гості завітайте, хто що хоче вибирайте.

Тут є іграшки цікаві і багатства чималі:

І машини й кораблі, бубон, брязкальця й стрічки,

Екскаватор невеличкий, вертоліт, ляльки, звірята —

Все побачите малята.

Вихователь. Який це магазин відкрився? Чому ви так вважаєте?

(Відповіді дітей.)

Вихователь. Іграшки тут продаються не за гроші. Іграшку можна купити тоді, коли ви поясните продавцеві, яка вона, розповісте про неї. Вихователь дає зразок опису: «Це літак. Він білого кольору, із синіми смужками по боках. Зроблений літак із пластмаси. У нього є кабіна, в ній сидить пілот, два крила і хвіст. Літак швидко літає, він може перевозити людей і вантаж».

(діти складають розповіді й отримують іграшки.)

Тема: «Тиждень ігор і улюблених іграшок»

Мета: продовжувати вчити дітей узагальнювати поняття «іграшки»; збагатити словник назвами частин іграшок, дій з ними; формувати розуміння наслідків необачної поведінки з іграшками під час ігор, усвідомлення того, що небезпека криється не в самих іграшках, а в невмілому, безвідповідальному користуванні; розвивати мову, увагу, мислення, дрібну моторику рук, швидку орієнтацію в просторі, вміння діяти за правилами гри; виховувати дружні стосунки між однолітками під час гри; виховувати дбайливе ставлення до власних іграшок.

1. Психогімнастика «Про що хоче сказати нам іграшка»

(розповіді дітей)

- Як поводитися з іграшками?

З іграшками добре гратись,

Та не можна забувати

Що не треба їх ламати

На частини розбирати

Бити, рвати і топтати

По кімнаті розкидати.

- Чи були випадки, коли ви ламали іграшки?

- А якщо так сталося, що треба зробити? (полагодити).

2. Дидактична гра «У магазині іграшок».

Дуже хочу я, малята,

Новину вам розказати.

Нині в дитсадку у нас

Магазин відкрився враз!

Не звичайний, продуктовий.

А чарівний, іграшковий!

Дорослий пропонує малятам по черзі підійти до «магазину» і «купити» ляльку для дитячого садка. Для цього «покупець» має правильно попросити ляльку, описавши її за допомогою схеми. Вихователь звертає увагу на вживання дітьми ввічливих слів.

3. Дидактична гра «Впізнай іграшку»

- Очі, волосся, руки, ноги, банти, платтячко, черевички – це частини якої іграшки?

- Колеса, кермо, кузов, кабіна, фари – це частини...

4. Рухлива гра «Транспорт»

Діти стоять перед лінією, накресленою на землі з одного боку майданчика (шнуром, покладеним на підлогу в приміщенні). Кожний із них тримає в руках іграшкові авто, потяг, літак, чи корабель (улюблена іграшка за вибором). Вихователь стоїть обличчям до дітей, тримаючи чотири картонних фігурки із зображенням авто, потягу, корабля і літака. Піднімає одну з них. Діти, у яких такий самий транспорт як у вихователя, бігають майданчиком (залом) («літаки гудять», «авто сигналять» тощо). Коли вихователь опускає фігурку, діти зупиняються. На слова «Повертаймося», діти повертаються на свої місця. Коли вихователь піднімає всі фігурки, тоді всі транспортні засоби «виїжджають» одночасно.

Рекомендації до гри: «Виїжджати» певному виду транспорту можна лише тоді, коли вихователь підняв саме цю фігурку.

5. Гра «Що в торбинці?».

- Діти, Незнайко зібрався на прогулянку і взяв з собою іграшки. Давайте подивимося, що він поклав у торбинку для гри.

(Діти дістають предмети, які знаходяться в торбинці: рогатку, камінці, палички, лопатку, совочок, відерце, запальничка).

- Як ви гадаєте, якими предметами небезпечно гратися? Чому? Запам'ятайте: ніколи не можна кидатися камінцями, палицями. Якими б цікавими не були запальничка та рогатка, але це не іграшки для дітей.

Дії, моделі поведінки: «ВИГАДУЮ СПІЛЬНУ ГРУ, ДІЛЮСЬ ІГРАШКОЮ»

Тема: «Уміє ділитися, але й за своє заступитися»

Мета: формувати вміння дітей домовлятися з друзями про спільні ігри власними іграшками та іграшками інших дітей, вчити висловлювати судження про особисті відчуття, коли ділишся іграшкою; виховувати ціннісне ставлення до дружби, здатність розуміти почуття інших.

1. Бесіда-міркування «Як захистити себе та коли треба ділитися?»

- Як ви домовляєтеся зв своїми друзями, коли граєте разом? Ділитесь іграшками чи кожен бавиться лише своєю?
- Як на вашу думку потрібно попросити іграшку, якою хочеться погратися?
- Як ви почуваетесь, коли у вас відбирають улюблену іграшку?
- Як ви почуваетесь, коли ділитесь іграшкою?
- Розкажіть як ви будете гратись іграшками.
- Пригадайте схожі випадки зі свого життя.

2. Гра-фантазія «День хлопчика та його іграшки у садочку».

- Чи дозволяє хлопчик іншим дітям бавитися своєю іграшкою?
- Які ігри діти придумують спільно?
- Поміркуйте, як би ви чинили?

3. Комікс «Як іграшки образилися»

Хто не любить бавитися з іграшками? А от прибирати, складати їх на місце, тримати у порядку... З цим часом виникають проблеми. Прочитаємо цей комікс і поміркуйте, що відчувають іграшки, про які не дбають їхні господарі.

Запитання для бесіди з дітьми за коміксом:

- Як треба ставитися до іграшок? Чому?
- З якими іграшками краще грати надворі, а з якими у приміщенні? Чому?

- Чому треба акуратно складати іграшки? (Можуть попусватися, потім їх буде важко знайти).
 - Чому варто прибирати ті іграшки, які вже не потрібні для гри?
 - Куди і як треба прибирати іграшки?
 - Як слід прибирати іграшки, щоб потім їх легше було знайти?
 - Що треба робити, якщо іграшка поламалася?
 - Чи ламаються іграшки у дбайливих господарів?
 - Якого господаря можна назвати дбайливим?
 - Яка ваша улюблена іграшка? Намалуйте її портрет.
- 4. Інтерактивна гра «Візьміть інтерв'ю у своєї іграшки».**
- 5. Розкажіть історію про іграшку або складіть цікаву казку про пригоди своїх іграшок.**

Тема: «Граюся з друзями улюбленими іграшками»

Мета: формувати в дітей вміння зайняти себе протягом певного часу, ініціювати добір маляком певних ролей та сюжетів під час самостійної гри; учити дитину цінувати можливість розпорядитися собою; виховувати безпечну поведінку, вміння знаходити альтернативні рішення під час гри.

1. Дидактична гра «Скажи лагідно»

(ведмежатко, машинка, лялечка...)

Ви так ніжно їх називали, що іграшки аж підстрибують від радості і хочуть з вами потанцювати. Діти танцюють з іграшками.

Ми хотіли танцювати, танцювати

Та й не знали як почати, як почати

Раз, два підійшли, три, чотири відійшли

Ти дивись, не дражнись

Потанцюй і покрутись.

2. Читання вірша Тетяни Лисенко «Сварка».

Два хлопчики маленькі

За іграшку новеньку

Почали сперечатися:

Хто першим буде гратися.

Сварилися годину

Хлоп'ята за машину,

*А потім як зчепилися,
То не на жарт побилися:
Андрій штовхнув Сергійка,
Сергій вкусив Андрійка,
Попадали в болото
Й боролися там доти,
Аж поки пес кудлатий
Не став на них гарчати,
Страшенно він сердитий,
Коли сваряться діти.
Заклякли з переляку
Маленькі розбишаки,
Бо навіть і дорослих
Лякають зуби гострі.
І припинили бійку Сергійко та Андрійко.*

Так іноді гарчання Слугує вихованню!

- Що зробили діти неправильно?
 - Що ви порадите хлопчикам, щоб спільна гра була дружньою?
- Запам'ятайте: під час гри поведіться чемно, поважайте своїх друзів, не кривдьте слабких, грайте за правилами.

3. Дидактична гра «Хто уважний?»

Вихователь: Я називаю різні життєві ситуації, а ви уважно слухайте, і якщо це безпечно для життя і здоров'я людини, сплесніть у долоні, якщо небезпечно, ручки в боки. Отже, хто уважний?

- Дівчинка грається з лялькою на підвіконні відкритого вікна.
- Дівчинка за столом читає книгу.
- Хлопчики граються на балконі з вудочками.
- Оленка грається з м'ячем у ліфті.
- Друзі грають з шашками.
- Сашко вибіг з дому, не вимкнувши телевізор.
- Діти граються з кубиками на балконі.
- Дівчатка граються у лікаря і хворого, одна з них принесла справжні ліки і термометр.
- Малюки весело грають у кімнаті у футбол.

4. Ігри за задумом.

Дітям пропонується уявити, що вони в дитячому садочку залишилися самі і для того, щоб не нудьгувати, придумати собі цікаву гру. Малята за бажанням розповідають дорослому свої наміри, бажання: «Я хочу погратися...», «Я збираюся, я буду...», «Я візьму... і буду...»

5. Самостійна художня діяльність «Моя улюблена іграшка».

Діти за власним бажанням вибирають засоби відображення власних улюблених іграшок. Вихователь має створити умови для цього.

БЕРЕЗЕНЬ

ДОГЛЯД ЗА РОСЛИНАМИ – ДОПОМОГА ПРИРОДІ

Дії, моделі поведінки: «ДОГЛЯДАЮ ЗА КІМНАТНОЮ РОСЛИНОЮ»

Тема: «Зелений острівець»

Мета: узагальнити та знання дітей про кімнатні рослини; ознайомити з умовами, потрібними для життя рослин; учити за зовнішніми ознаками рослин визначати їх стан; учити спостерігати, досліджувати і робити висновки, потребу в дбайливому ставленні до природи; сприяти формуванню найкращих моральних почуттів під час сумісної діяльності дітей; наблизити дітей до світу об'єктів природи, поміж яких вони перебувають щодня; виховувати дбайливе ставлення до рослин, працелюбність.

1. Читання оповідання «Пелюстка і квіточка», В. Сухомлинський.
На грядочці виросла гарна квітка жоржини. Біла, як мармур, духмяна.

Літають над нею бджоли й джмелі, беруть нектар. У квітці сорок дві пелюстки. І ось одна з них загордилася:

- Я найкраща. Без мене квітка не квітка. Я найголовніша. Ось візьму й піду – що мені?

Напружилася, вилізла з квітки, скочила на землю. Сіла в куці шипшини й дивиться, - що квітка робитиме? А квітка байдужки собі, усміхається сонцю, згукує до себе бджіл і джмелів. Пішла собі Пелюстка. Аж зустрічає Муравлика.

- Ти хто? – питає Муравлик.

- Я Пелюстка. Найкраща. Найголовніша. Без мене квітка не квітка.

- Пелюстка? Знаю пелюстку я в квітці, а на двох тоненьких лапках не знаю.

Ходила Пелюстка, ходила до вечора й засохла. А квітка цвіте.

Ось така, бачте, казка. Квітка і без однієї пелюстки квітка. А пелюстка без квітки – ніщо .

Бесіда за змістом твору.

2. Спостереження за кімнатними рослинами.

Коли настають холоди, тоді на вулиці немає квітів. А люди хочуть милуватися квітами завжди — і влітку, і взимку. От і придумали люди вирощувати квіти в будинках, в кімнатах, де живуть. Та не тільки квіти, але й інші рослини. Ось і стали називати такі рослини, які вирощують у кімнатах будинку – «кімнатні рослини».

Діти розглядають кімнатні рослини. Звертається увага на наявність кольорів, забарвлення, форму листків. Листя герані можна потривожити і понюхати, а потім пояснити, що рослина так захищається.

3. Дидактична гра «Що рослинам потрібно для росту»

- ✓ Лійкою ми поливаємо рослини.
- ✓ Без сонячного світла, тепла рослини не ростуть.
- ✓ Рослинам потрібні земля, повітря, вода.

- ✓ Щоб рослини були красивими, добре росли і цвіли, їх потрібно підгодувати спеціальними добривами.
- ✓ І обов'язково їм потрібна наша турбота і любов!

4. Дидактична гра «Відгадай рослину»

Правила гри:

- ✓ Назвати рослину можна тільки після опису її зовнішніх характерних ознак.
- ✓ Описувати треба в певній послідовності.

Хід гри:

Рослини стоять на підвіконні або в куточку живої природи. Вихователь пропонує комусь із дітей описати одну з рослин, які є в груповій кімнаті, так, щоб всі діти відгадали її. Педагог нагадує послідовність описування рослини: спочатку сказати, чи є стовбур, який він, потім охарактеризувати гілки (тонкі, товсті, прямі, звисають, в'юнкі і т. д.), описати листя: їх форму, поверхню, колір; зазначити, чи має рослина квіти, які вони (колір, форма пелюсток, запах). Коли діти відгадають рослину, можна запропонувати їм показати її.

5. Гра «Де сховано рослину»

Правила гри:

- ✓ Не можна підглядати, яку рослину ховає вихователь.

Хід гри:

Кімнатні рослини ставлять на столі в ряд. Діти сидять півколом так, щоб всім було добре видно рослини. Вихователь пропонує всім дітям уважно подивитись на рослини і запам'ятати, як вони розміщені, а потім за-плющити очі. У цей час педагог міняє рослини місцями (спочатку дві рослини, а потім три). «А тепер розплющить очі, уважно подивіться на рослини і скажіть, що змінилось,— пропонує він.— Які рослини переставлені? Покажіть, де вони стояли раніше». (Діти показують).

Другий варіант. Одну рослину можна сховати, а інші зсунути так, щоб не було помітно, якої рослини не стало. Діти повинні назвати сховану рослину.

Тема: «Наші зелені друзі»

Мета: продовжувати формувати у дітей інтерес до рослинного світу; підвести дітей до розуміння того, що кімнатні рослини - це живі;

організми, що вимагають певного догляду; закріпити знання про основні потреби кімнатних рослин; виховувати любов до рослин, бажання доглядати і дбати про них.

1. Психогімнастика «Я - рослина!»

- Уявіть, що ви маленькі кімнатні рослини. Вас посадили в теплу м'яку землю. Ви ще маленькі паростки, зовсім слабкі, ламкі, беззахисні. Але ось чийсь добрі руки поливають вас, розпушують землю, щоб ваші коріння дихали, миють вас. Ви починаєте рости, стебло стає міцнішою, ви тягнетеся до світла. Вам так добре жити на підвіконні поруч з іншими красивими квітами...

- Ми з вами будемо продовжувати доглядати за нашими зеленими друзями, щоб їм добре жилося в нашій групі.

2. Гра «Що було б, якби...»

- Що було б, якби рослина поставили в темне місце? /відповіді дітей/

- Що було б, якби рослина забули полити? /відповіді дітей/

- Що буде, якщо доглядати за рослиною: поливати, мити, рихлити землю, підгодовувати? (відповіді дітей).

3. Бесіда «Рослина, як людина»

- Розкажіть про кімнатні рослини нашої групи.

- Як ми доглядаємо за рослинами в різні пори року?

- Де цвітуть квіти навіть сніжною холодною зимою?

- Чи може рослина рости без догляду за нею?

4. Творча гра «Друг природи»

- Уявіть, що ви можете розуміти мову рослин. Про що ви тоді розпитаєте свою улюблену кімнатну рослину?

5. Праця в куточку природи

На початковому етапі організованої спільної діяльності в куточку природи не залишається поза увагою жодна дитина-працівник.

Бесіда під час виконання роботи

- Як правильно наливати? (Лити не тільки під корінь.)

- Як дізнатися, потрібно поливати рослину чи ні? (Суха земля — світла, мокра — темна; торкнувшись пальчиком: якщо земля тверда, — отже, суха, якщо взяти пучечку, а вона як пісок висипається — отже, суха і потребує поливу, а якщо мокра — на пальчику залишається бруд темного кольору, відчуєш вологу пальчиками.)

- Навіщо підпушувати землю?
- Чи з усіх листочків витирають пил ганчіркою? (Ні, тільки з крупного за розміром, якщо маленьке листячко — бризкають водою.)
- Як тримати листячко, якщо його витираєш, бризкаєш? (Листячко немов лежить на долоньці, лише злегка його підтримувати, не можна тягнути за листочок, тиснути ганчіркою і т. ін.)

Вихователь не нав'язує правила дітям, а вони самі діляться своїм досвідом щодо догляду за рослинами, пам'ятаючи, до чого призвело минулого разу те, що Миколка тягнув за листочок, коли відщипував сухий; коли витирали листочок, то в ньому з'явилась дірочка тощо...)

Дії, моделі поведінки: «ВИСАДЖУЮ НАСІННЯ НА ПІДВІКОННІ»

Тема: «Краса, яка потребує догляду»

Мета: продовжувати ознайомлювати дітей із циклом розвитку рослин, формувати розуміння того, що кожна рослинка починається з насінини, що насіння у деяких рослин є лише насінням, а у інших одночасно і насінням, і плодом; залучати до дієвого ставлення до природи: вчити дітей висівати насіння кропу, петрушки, визначати, які умови потрібні для їхнього росту; вправляти дітей у розрізненні видів насіння овочевих культур, розвивати дрібну моторику кистей рук під час сортування.

1. Гра-драматизація за казкою "Ріпка"

На дошці ілюстрації до казки, іграшкові персонажі з елементами костюмів для драматизації. Вихователь запитує, з якої казки ці герої, пропонує послухати казку, а потім розіграти переказування її змісту через гру-драматизацію. Попередній аналіз змісту казки :

- ✓ Що виростало на городі ?
- ✓ Як дід звав дід бабу ?
- ✓ Кого вони кликали на допомогу ?
- ✓ Хто допоміг витягнути ріпку ?

✓ Як сказано в казці про ріпку ? Ріпка яка ? (велика-превелика).

2. Рухлива гра «Друзі городу»

Хід гри:

Правила гри: Вилітати з гнізда і повертатися тільки за сигналом вихователя. Збирати шишки, каштани обома руками.

Своєчасно давати сигнал для шуліки.

На одному боці майданчика за межею три гнізда великих пташок, на другому — город. По всій площі городу розсипані шишки, каштани. Діти поділені на три групи. Одна дитина — «шуліка» — сідає осторонь. Коли шуліка літає над городом, всі пташки сидять у гніздечках. Коли шуліка відлітає, всі пташки стають на межі. Коли шуліка стоїть у своїй хатці, всі пташки летять на город і збирають «личинки (шишки). На слово «шуліка» пташки швидко летять у свої гнізда. Шуліка їх ловить. При повторенні гри обрати нового шуліку.

Виграють ті пташки, які швидше повернулися до гнізда і більше зберуть «личинок».

3. Дидактична гра «Хочу все знати»

Діти підходять до килимка, на якому хаотично розміщено площинні зображення частин рослин: стебла, квіти, коріння, листя.

Щось сталося з рослинами!

Не зрозуміло, де у них коріння, стебла, листя, квіти.

Складіть рослини швидше, діти

(Діти складають рослину з частин.)

4. Бесіда «Частини рослин»

- Де знаходиться коріння у рослин? *(За допомогою кореню рослини закріплюються в ґрунті, поглинають поживні речовини. Корінь у більшості рослин міститься під землею. У пошуках вологи корені рослин можуть проникати на значну глибину.)*
- Навіщо рослинам стебла? *(Стебло з'єднує корінь і листя. По стеблу рухаються поживні речовини.)*
- Яку роль виконують листки? *(У листках рослин утворюється кисень, щоб рослини мали чим «дихати»).*

5. Складання розповіді з дітьми "Що вирросло у нас на городі?"

Скласти сюжетну розповідь за ілюстративним зображенням, побудова граматично правильних речень у зв'язному висловлюванні.

Хід роботи:

Створення ігрової ситуації приходу ведмедика і бджілки, які цікавляться нашим городом на вікні.

- ✓ Що це? Що виросло у вас на городі?
- ✓ Як ви садили город?
- ✓ Що люблять рослини?
- ✓ Без чого не можуть рости?
- ✓ Який у вас настрій, коли спостерігаєте за рослинами?
- ✓ Як ви доглядаєте за рослинами?

Тема: «Друзі з підвіконня»

Мета: закріпити, розширити знання дітей про працю в куточку природи; розширити уявлення дітей про рослини як живий організм, про умови необхідні для росту і розвитку; пригадати правила догляду за рослинами, закріплювати назви частин рослини; розвивати естетичні почуття, вміння радіти красі вирощуваних рослин і результатами

своєї праці; виховувати любов до природи.

1. Бесіда про порядок догляду за рослинами.

Діти називають прийоми і порядок догляду за рослинами:

- Що насамперед потрібно робити? (*Розпушувати землю*).
- А навіщо це потрібно робити? (*Щоб добре проходила вода, щоб корінню було легше рости в розпушеній землі.*)
- Чим ви розпушуете землю? Чому паличками? (*Щоб не поранити коріння*).
- Як потрібно правильно розпушувати? Хто може показати? (*дитина виконує завдання, вихователь тримає горщик з рослиною похило, щоб усі діти бачили*).
- Погляньте, як правильно розпушувати: ближче до стебла неглибоко, а далі від стебла – дещо глибше.
- А як слід правильно поливати рослини? (*Поливальницю слід тримати так, щоб носик торкався краю горщика, лити треба*

воду поступово під корінці, а не на стебло та листя, як вода пройде до піддонника, поливання слід припинити.)

2. Індивідуальна робота з дітьми: «Висаджуємо та правильно доглядаємо рослини».

- Діти, рослини прикрашають наше життя. То хай їх на землі буде більше. І хай серед них будуть обов'язково рослини, які виростили ви. Адже це дуже гарно. Коли на тебе дивляться рослини, які ти сам посадив. Дивляться і ніби з вдячністю промовляють: «Дякуємо тобі, друже!».

3. Моделювання проблемних ситуацій:

- ✓ "Пам'ятаєте, у минулому році влітку на клумбі зів'яли квіти. Як ви гадаєте, чому так сталося? Було спекотно, їх достатньо не поливали, вони не отримували поживних речовин. Як можна було б виправити цю ситуацію? Що ми будемо робити, щоб не допуститися такої помилки на нашому городі на вікні?"
- ✓ "Чому рослини не ростуть на камінні? Чи можливо це? Аргументуйте свою думку."
- ✓ Хлопчик побачив зламану гілочку, що йому робити? Навіщо допомагати рослинам?"
- ✓ "Хвалилися дерева один перед одним. - Я завжди зелена і струнка, мої листочки наче голочки, а головне, я взимку стаю королевою веселого свята. - А я ще краще, маю стрункий та білий стовбур, маю ніжні тоненькі гілочки, листя моє навесні і влітку - зелене, а восени - жовте. Які дерева розмовляли між собою? Доведіть свою відповідь."

4. Читання казки Зоряна Живка, «Про квасолинку, яка мріяла побачити сонце»

На звіздочку в коморі висіла торбина з квасолею, звичайнісінькою собі квасолею. Жила в тій торбині маленька, звичайнісінька біла в цяточку квасолинка. Лежала вона між своїх сестер і мріяла. А мріяла квасолинка про Сонце. Уявіть-но тільки собі, бідолашна ніколи не бачила сонечка! Живучи ще в стручку

мами-квасольки, вона повсякчас відчувала його лагідні промені. Матуся казала, що вони життєдайні: без сонця не було б життя, не було б квасолі. Отож, ростучи, набираючись сили, досягаючи у стручку, Квасолинка весь час мріяла побачити Сонце.

Останнього серпневого дня, досить похмурого й незатишного, бабуся з Катрусєю прийшли на город і повисмикували всі до одної бадилли квасолі – вони вже кілька днів стояли геть посохлі, а ввечері вилушили зі стручків квасолинка. І нашу Квасолинку з сестричками також. Бабуся зсипала їх у торбину, яку й повісила в коморі.

– Будемо, онучко, й у борщ варити, й на пиріжки, а яка добра капуста з квасолею тушкована!..

“Так я й не побачила Сонця, – скрушно зітхнула Квасолинка. – А тепер потраплю до юшки.. І все”.

Але час минав, багато її посестер опинилися в каструлі, а Квасолинка черга не надходила. Поволі в її душі заяснила надія: “Може, колись я ЙОГО все ж побачу!” – і вона мріяла, мріяла, мріяла. “Яке воно, Сонце?”

– Катрусю, принеси мені торбинку з квасолею.

Дівчинка зняла стару полотняну торбу з звіздка, внесла до кухні, висипала кілька жмень квасолі на стіл.

“От і мене з’їдять. Прощавай, любе, так і не побачене Сонечко!” – тихо промовила Квасолинка. Тихо-тихо, що ні бабуся, ні Катруся її не почули.

– Бабусю, дивіться, яка гарненька! В цяточку! Як намистинка! Можна я її залишу?

– Кого?

– Квасолинку!

– Навіщо вона тобі? Квасоля квасолею.

– Е ні, вона особлива. Он які цяточки симпатичні! Я її посаджу.

– Залишай, коли хочеш. Мені хіба шкода, – знизала плечима бабуся.

Кілька днів Квасолинка лежала в сірниковій коробці на Катрусиному письмовому столі.

“А раптом мені ще пощастить і я таки побачу Сонце? – думалося Квасолинці. – Хоча навряд... У борщ я не втрапила, то десь загублюся... Он Катруся мене бавитись узяла.”

Та одного дня Катруся прийшла зі школи раніше, вона виклала на столі зо два десятки різноманітних, схожих на барвисті намистинки, квасолинок. Серед них були білі в рожеву цяточку, і в чорну, й у фіолетову, і чорні з жовтим, і брунатні, і бордові... круглі та продовгуваті, великі й маленькі. Одним словом – ціла колекція квасолинок.

– Вже час саджати вас. На дворі травень. Прощайте мої рябенькі. Прошу зродить мені рясно-рясно.

Дівчинка пішла на город, викопала на грядці кілька ямок, а тоді в три рядочки посадила свою квасолю.

Сердешна Квасолинка так довго чекала на цей день: “Сьогодні я напевне побачу Сонце. Це мій останній шанс!” Але – як прикро! – небо суцільно вкривала сіра ковдра хмар.

У землі було вогко й темно. Квасолинці стало страшно. У неї всередині все ніби ворушилося, переверталось і тріщало. “Це кінець. Я, мабуть, вмираю. Ось так, проживши довге життя, я ні разу не бачила Сонця!”

За кілька днів її біла в цяточку шкірка тріснула – і те, що вже довгий час ворушилося вийшло назовні. “Я вже померла”, – подумала Квасолинка.

Але ні, вона ж не перестала ні дихати, ні думати, а навпаки спрагло вбирала воду... І росла!

Минуло ще день чи два і на поверхні землі з'явився маленький паросток. “Невже це я?” – аж не вірилося Квасолинці.

Щось тепле, сяєче і величне дивилося на неї з фіалково-блакитного неба, ніжно пестячи золотавими променями.

“Ти хто?” – “Я Сонце.” – “Сонце! Яке ти гарне! Як же я хотіла тебе побачити! Дякую, що зігріваш мене! Дякую, Сонечко!”

Сонечко всміхнулося Квасолинці, а вона простягла до нього рученята-листочки і трішечки підросла.

Бесіда за змістом.

5. Хвилинка-мирилка «Рослини посварилися»

Жили були рослини. Вони були різні: високі і низькі, соковиті і тонкі, яскраві за кольором і не дуже. Жили вони дружно, всі товаришували. Але одного дня трапилася прикра пригода. Засперечалися, хто з них найважливіший та найкорисніший для людей.

Звернулось до них сонечко:

- Друзі! Не сваріться і не сперечайтесь! Ви всі дуже важливі і корисні для людей. Люди люблять вас не тільки за зовнішній вигляд, а й за те, що без вас усіх не можна обійтися, ви всі дуже гарні, а ще – ви всі, всі дуже корисні і важливі для нашого здоров'я, бо всі разом ви приносите більше користі. Тож, будь ласка не сваріться, а швиденько помиріться. І сонечко переконало наші рослини, а ми їм допоможемо помиритися.

Мирилка

Мир – миром,

Пирогов із сиром,

Варенички в маслі,

Ви дружечки красні, –

Помирімося, обіймімося!!!

– Раз, два, три!!!

Вихователь. Ось так помирилися наші рослини. І стали знову жити в мирі і злагоді між собою.

КВІТЕНЬ

ЗБЕРЕЖЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Дії, моделі поведінки: «ПРИБИРАЮ ЗА СОБОЮ НА ПРИРОДІ ТА В ЗОНІ ВІДПОЧИНКУ»

Тема: «Дізнаємось більше про природу»

Мета: уточнити уявлення про взаємозв'язки між об'єктами природи; закріпити правила поведінки у природному середовищі; розвивати логічне мислення, увагу, швидкість дій; формувати вміння працювати гуртом, своєчасно допомагати товаришеві, спілкуватися один з одним.

1. Хвилини-роздуми «Хто кому потрібен у природі»

Діти висловлюють свої припущення і приходять за допомогою вихователя до висновку про взаємозв'язок природи і всього живого на планеті.

2. Гра "З чим не можна в ліс ходити?"

Мета: Уточнення та закріплення правил поведінки в лісі.

Правила гри: Вихователь викладає на стіл предмети або ілюстрації з зображенням рушніці, сокири, сачка, магнітофона, сірників, велосипеда... Діти пояснюють, чому не можна брати ці предмети в ліс.

3. Інтерактивна гра «Що було б якби...»

Вихователь пропонує прибрати з лісу комах: — Що б сталося з іншими мешканцями? А якщо б зникли птахи? А якби пропали ягоди? А якщо б не було грибів? А якщо б пішли з лісу зайці? Виявляється, не випадково ліс зібрав своїх мешканців разом. Усі лісові рослини і тварини пов'язані один з одним. Вони один без одного не зможуть обходитися.

4. Проведення досліду.

Припущення: Рослини, які оточують дитячий садок, не очищають повітря в груповій кімнаті.

Хід досліду

Наклеюємо паралельну смужку на щілину між вікном та підвіконням, на тих вікнах групової кімнати, які захищені з вулиці деревами, і на тих, що не захищені також. Через деякий час зніміть смужки, розгляньте їх. Який папірець брудний? Вочевидь, що дерева і кущі

захищають у певній мірі будівлі збоку вулиць від пилу, бруду, шкідливих газів з автомобілів.

5. Залучити батьків до створення «Книги скарг природи»

Тема: «Зміни світ на краще»

Мета: розширювати уявлення дітей про екологічні проблеми та способи їх розв’язання; спонукати до здійснення реальних справ щодо збереження чистоти і порядку в місті; сприяти формуванню екологічної культури, прояву творчості і винахідливості; виховувати любов, дбайливе ставлення до навколишнього середовища.

1. «Кольорові хатинки»

Ця гра допоможе дітям краще пізнати свій внутрішній світ, а спостережливим педагогам та батькам — з’ясувати емоційний стан малюків.

Підготуйте: фарби, аркуші для малювання (на кожному — шість хатинок емоціями: “Радість”, “Злість”, “Обурення”, “Любов”, “Сором”, “Цікавість”).

Вихователь розповідає казку:

«В одному чарівному королівстві жили різні почуття: Радість і Злість, Обурення і Любов, Сором і Цікавість... Кожен з них мав свій улюблений колір та хатинку цього кольору. Одного дня почуття пішли на прогулянку до лісу. А на галявинку, де стояли хатинки, навідався дощик-пустунець і змив фарбу з усіх осель. Коли господарі повернулися, вони не змогли впізнати своїх хатинок, адже тепер вони всі були однакові».

Вихователь просить дітей допомогти почуттям упізнати свої оселі, розфарбувавши їх. Кожна дитина добирає кольори на власний розсуд. У когось червоний колір може символізувати злість, а в когось — радість. Коли діти виконають завдання, вони разом з вихователем придумують та розповідають щасливу кінцівку оповідки.

Аркуш з розфарбованими хатинками — це такий собі «словничок почуттів» дитини. Він допоможе дорослому зрозуміти, які почуття сповнюють душу дитини, коли вона обирає певні кольори для своїх малюнків.

2. Бесіда «До краси можна торкнутися тільки серцем»

Вихователем проводиться дослід з крейдою та водою. Переламується крейда на частини, переливається частина води з однієї склянки в іншу. Діти підсумовують, що відбулося з крейдою, водою, чи перестала крейда бути крейдою, а вода водою.

-А що відбуватиметься з квіткою, метеликом, пташкою, якщо так зробити з ними?

Вихователь підсумовує, що живі об'єкти – це одне ціле, єдиний організм.

Запитання до дітей:

– Як ви вважаєте, людина належить до живої природи чи ні?

– Чому?

– А чи може людина існувати без природи?

3. Моделювання ситуації «Не зашкодь природі, бо природа жива, як і ми, люди»

Матеріал: екологічні ілюстрації.

Вихователь звертає увагу на те, що лісова галявина просить про допомогу. Люди повинні жити в дружбі з природою, нікого не ображати, нікому не чинити зла. Адже багато хто не замислюється над цим.

Перша ілюстрація. Запитання до дітей:

– Що трапилося у лісі?

– Чи можна так робити?

– Що спричинило пожежу?

Кожна дитина уявляє себе деревом, пташкою, комахою, тваринкою, квіточкою, що живуть у цьому лісі. В народі говорять так: «Коли гуляєш в лісі, запам'ятай, вогню ніколи в лісі не залишай!»

Друга ілюстрація. Фонограма допомагає почути шум лісу (розмову дерев).

Вихователь разом з дітьми уявляють, що дерева – живі істоти, які відчують все так, як ми, люди. Слухають їхню розмову, вітаються з ними, думають, про що можна запитати у дерев.

Вихователь підводить дітей до висновку, що дерева – це частинка природи, їх знищувати не можна.

4. Рухлива гра «Перегони сміттєвозів»

Ласкаво просимо до міста Чистополя! Тут працюють чотири веселі вагати сміттєвозів. Вони вибирають з баків кожен свій вид сміття і везуть його на переробку. Сині сміттєвози збирають папір, зелені — скло, жовті — метал, а червоні транспортують пластик. Цікаво, яка з команд вивезе своє сміття швидше?

5. Інтерактивна вправа «Продовжимо речення»

«Я запам'ятав, що ... (природа – це все, що оточує нас).

«Я зрозумів, що... (людина – частина живої природи).

«Я дізнався, що... (жива природа – це тварини, рослини, люди).

«Я зрозумів, що... (що людина і природа тісно пов'язані між собою).

«Я запам'ятав, що... (нежива природа – сонце, зірки, гори, вода, повітря)

«Я навчився розрізняти живу і неживу природу».

«Я зрозумів, що... (природа впливає на стан здоров'я людини).

Дії, моделі поведінки: «ЗБЕРІГАЮ РІЗНОМАНІТТЯ ПРИРОДИ НАВКОЛО»

Тема: «Уроки мислення в природі»

Мета: вчити сприймати природу як цінність; виокремлювати позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи; довільно регулювати власну поведінку в природі усвідомлювати себе частиною великого світу природи знати про залежність власного здоров'я, настрою, активності від стану природи, її розмаїття й краси виявляти інтерес, бажання та посильні вміння щодо природоохоронних дій знати про необхідність дотримання людиною правил доцільного природокористування, чистоти природного довкілля, заощадливого використання природних багатств, докладати домірних зусиль для збереження, догляду та захисту природного довкілля..

1. Читання казки «Як звірі до Червоної книги записувалися»

Жили собі у Світовому лісі звірі. Але було це так давно, що наші бабусі й дідусі говорять: «За царя Опенька, як земля була тоненька». Так от. Було це дуже давно. Тоді ще товаришували Лис із Зайцем, і Косуля не боялася Вовка. Та одного разу трапилися такі неприємні

випадки. Пішов води попити су мчати й вовк, та тільки його й бачили. Ніби в воду впав. А маленьке уссурійське тигреня знайшли під деревом з пораненою лапкою. Хто б це міг зробити? Звірі не могли здогадатися. А тут ще хтось почав ламати дерева, виривати з корінням квіти і трави. Все це почало відбуватися так швидко, що тварини почали бити на сполох. Зібралися однієї темної ночі, щоб менше хто бачив, і почали радитися про те, як жити далі. Слово надали Леву, так як його найбільше поважали, і Лев сказав: «Пропоную завести книгу обліку, куди записувати усіх, хто вже зник, і кому першому загрожує небезпека. А оскільки червоний колір - сигнал небезпеки, пропоную, щоб і книга була Червоною. А одним із перших записати сумчатого вовка, світла йому пам'ять». Йшов час, вже й звірі дізналися, хто це їх так нищить. Це були бракон'єри. Але серед людей знайшлося і чимало таких, які допомагали тваринам, берегли їх, не кривдили. Життя в лісі продовжувалося. Одних ніхто не зачіпав, Інші знов почали шукати захисту. Знову зібралися на галявині і знову почав Говорити Лев: «Знаю, що кожному своя шкура ближче, але давайте будемо говорити по суті, беручи до уваги лише серйозні пропозиції. Адже книга одна, а нас багато. Хто перший?» Вверх піднялося кілька лап, крил, ратиць. Лев надав слово Борсукові. І той сказав: «Серед людей є така думка, що наше борсукове сало дуже корисне, тому дехто розкопує наші нори, знищує нас». Сорока-секретар

записала до книги Борсука. Потім виступали Лебідь, Орел, Вепр, Заєць. Так, дійсно, кожен хотів спастись, але книга таки одна. Ось і вирішили тоді тварини віддати її Людині. Нехай сама вирішує, кого туди записувати. Говорять старі люди, що з тих пір і пішла ворожнеча у звірів. І Лис не дружить із Зайцем, і Косуля бігає від Вовка. А Червона книга так і залишилася в руках Людини, Доброї Людини.

Бесіда за змістом казки.

2. Дидактична гра «Поверни мене додому»

Вихователь: Поверни мене додому. Я – білка.

Діти: в ліс.

- Поверни мене додому. Я – окунь.
- В річку.
- Поверни мене додому. Я – жабка.
- На болото.
- Поверни мене додому. Я – кріт.
- Під землю.
- Поверни мене додому. Я – медуза.
- В море.

3. Вправа «Мікрофон».

«Що я буду робити, щоб світ навколо став чистішим...» Передаємо з рук в руки глобус.

4. Руханка «Ураганчик»

Вихователь називає певні прикмети чи дії дітей, а діти, яких це стосується виконують певні дії.

Наприклад:

- має світле волосся;
- пив вранці чай;
- любить троянди;
- вміє кататись на велосипеді;
- посадив рослину;
- має котика;
- не викидає фантики від цукерок;
- веде здоровий спосіб життя;

– любить природу;

Чи були серед вас ті, хто зовсім не рухався?

Ви всі добрі, гарні діти.

5. Виставка малюнків «Буду я природі другом»

Тема: «Ні сміттю в рідному місті»

Мета: з'ясувати уявлення дітей про значення чистоти на вулицях рідного міста; привернути увагу до необхідності дотримання чистоти в будинку, місті, природному оточенні; формувати свідоме ставлення до природи рідного краю, бажання берегти й охороняти її; розширювати знання дітей про види сміття; навчити сортувати сміття та збирати побутові відходи в роздільні баки для майбутньої переробки; виховувати культуру поведінки в громадських місцях; прищеплювати бажання дотримуватися чистоти і порядку.

1. Бесіда про сміття.

- ✓ Що таке сміття? Звідки воно береться?
- ✓ Що буде якщо сміття не прибирати?
- ✓ Як збирають сміття?
- ✓ Куди його вивозять?
- ✓ Чи потрібні звалища і навіщо?
- ✓ Якої шкоди природі завдають сміттєзвалища?

Підсумок вихователя: сміття забруднює навколишнє середовище, погіршує якість життя. Тому розв'язання проблем з його збиранням, вивезенням, зберіганням і повторним використанням набуває дедалі більшого значення для охорони природи.

2. Дидактична вправа «Сортуємо сміття»

Діти вибирають картки, на яких зображено різні види сміття і сортують його, «складаючи» у відповідні баки.

3. Моделювання проблемних ситуацій.

Весна залила все подвір'я сонцем, світлом!

Подвір'я сьогодні схоже на мурашник – стільки людей. Новосели прибирають територію.

Працюють лише дорослі. Діти зайняті своїми справами. Працюють їхні мами, тата, бабусі та дідусі.

„Який з нього працівник? Він і лопату ще тримати не вміє!” – говорить батько шестирічного Сашка.

А ось тато п'ятирічного Андрійка доручила сину піднести кілочки, потримати шнур. Його друзі Сергійко та Наталочка прибирають із ґрунту каміння.

Обговорення з дітьми.

4. Розповідь «Десь в одному місті...»

Десь в Україні жив хлопчик, якому дуже подобалося його містечко та навколишні краєвиди. Там було дуже гарно, чисто, багато дерев, квітів... та найбільше хлопчикові подобалося відпочивати з батьками на набережній: милуватися природою, річкою, дихати свіжим повітрям.

Але одного весняного дня на набережну прийшли відпочивальники: з морозивом, солодкою водою, їжею. До самого вечора вони галасували, слухали музику, їли. Хлопчик запропонував батькам знайти інше місце для відпочинку, і вони пішли звідти. А вранці, прийшовши туди знову, він подивився на всі боки і заляк: улюблене місце відпочинку перетворилося на якесь звалище – всюди розкидані якісь банки, пляшки, папірці, одноразовий посуд. «Що ж це таке? Треба все прибрати!» – подумав хлопчик. Покликав на допомогу друзів.

Разом вони прибратили все сміття і зраділи – знову набережна сяяла. Хлопчик та його друзі посортували зібране сміття, розклавши по різних баках. Потім велика машина вивезла його на сміттєпереробний завод, на якому з відходів було виготовлено багато корисних речей. А коли хлопчик підріс, він почав розповідати людям про небезпеку нагромадження сміттєзвалищ, про те, що не можна розкидати сміття, його треба збирати й сортувати. Тільки так ми допоможемо собі і рідній планеті.

Бесіда за змістом.

5. Акція присвячена Міжнародному Дню Землі «Зробимо місто щасливим!»

Підготовка до акції: виготовлення гасел-закликів про збереження природи; пошиття разом із батьками сумок із використаної тканини, оздоблення їх.

Цей день є символічним святом любові та турботи про оточуюче середовище, заохотимо всіх небайдужих до екологічних проблем батьків та їх знайомих, щоб вони прийняли участь у корисних заходах, спрямованих на те, щоб у місті стало більше чистоти та відповідальності .

- ✓ З допомогою батьків посадити кущі, дерева, квіти на території ДНЗ.
- ✓ Цільова прогулянка з дітьми вулицями міста (до супермаркету) з власноруч виготовленими гаслами «День Землі», «Дерева ми саджали, про чисте повітря дбали», «Відмовся від пластикового пакету на користь екосумок. Збережи планету!».
- ✓ «Інтерв'ю у перехожих»
- ✓ Заклик до мешканців міста відмовитися від купівлі пластикових пакетів, які забруднюють навколишнє середовище та використання екологічно безпечних сумок багаторазового використання.
- ✓ Роздати пам'ятки про небезпеку пластику, подарувати власноруч виготовлені сумки.
- ✓ Флешмоб «Приєднайтеся до нас !»

ТРАВЕНЬ

ВЖИВАННЯ РОСЛИННОЇ ЇЖИ

Дії, моделі поведінки: «ВЖИВАЮ РОСЛИННУ ЇЖУ»

Тема: «Цілюща сила зелених супутників людини»

Мета: розширити знання дітей про те, що є корисним і що є шкідливим для їхнього здоров'я; дати елементарні уявлення про вітаміни та їхнє значення для фізіологічного розвитку дитини; формувати у малюків

позитивне ставлення до самих себе; виховувати свідоме ставлення до власного здоров'я, навчати дітей цінувати його та дбати про нього

1. Бесіда «Цікавий світ вітамінів»

Вихователь: Діти, світ навколо нас – цікавий. У ньому є дуже багато всього, що по-різному впливає на наше здоров'я.

- ✓ Як впливають на наш організм мікроби? (Шкодять йому, викликають захворювання, ослаблюють організм).
- ✓ Корисні чи шкідливі для нас вітаміни?
- ✓ Які продукти вважаються вітамінами та корисними?
- ✓ Які продукти не мають у своєму складі вітамінів?
- ✓ Кого з вас під час хвороби частували малиновим варенням, чаєм із лимоном?

Установлено, що найбільше вітамінів містять свіжі овочі, фрукти, зелень, соки. Багаті вітамінами також і молочні та кисломолочні продукти. Необхідні для здоров'я дорослих і малят вітаміни.

2. Дидактична гра «Так чи ні?»

- ✓ Хто отримує м'ячик (або інший предмет), той відповідає.
- ✓ Корисно об'їдатися цукерками та тістечками. Так чи ні?
- ✓ Ви повинні їсти 16 разів на день. Так чи ні?
- ✓ Ви повинні вживати корисну та свіжу їжу, яка зберігає ваше здоров'я. Так чи ні?
- ✓ Ви повинні їсти різноманітні продукти — м'ясо, рибу, молоко. Так чи ні?
- ✓ Вам корисно їсти тільки макарони. Так чи ні?
- ✓ Ви повинні їсти більше овочів та фруктів, тому що в них багато вітамінів. Так чи ні?

3. Дидактична гра «Знайди продукти, де багато вітамінів»

Вихователь: Я хочу пригостити вас смачним обідом, але страви ви повинні вибрати для себе самі.

Діти вибирають картинки продуктів, в яких багато вітамінів, а ті, в яких мало, залишають, пояснюючи свій вибір).

4. Рухливі вправи "Продукти і здоров'я"

- ✓ В. п. — основна стійка. Стати навшпиньки, потягнутися руками вгору. Повернутися у в. п. Вправа повторюється 5—6 разів.

Сік корисний, добрий, славний,

Сік червоний, сік морквяний.

Випиваю склянку соку —

І росту стаю високим.

- ✓ В. п. — стоячи прямо, ноги на ширині пліч, руки розведені в сторони, зігнуті в ліктях і стиснені в кулачки. Ритмічні повороти тулуба праворуч-ліворуч, не змінюючи положення ніг і рук. Виконується по 4—5 поворотів у кожен бік.

Сир вживаю залюбки,

Він же зміцнює кістки,

А якщо вони міцні —

Вдасться, друзі, все мені!

- ✓ Легкий біг на місці із змахуванням руками — «політ бджіл-ки». Вправа виконується впродовж 30—40 секунд.

Принесла мені з квіток

Бджілка запашний медок,

Щоб я мед цілющий їв

І ніколи не хворів!

- ✓ Крокування чітким кроком з високим підніманням колін. Виконується впродовж 30—40 секунд.

Строєм мужні йдуть солдати:

Крок карбований, чіткий.

Щоб таким же сильним стати,

Молоко щоранку пий!

5. Інформаційна хвилинка «Кумедні факти про овочі»

- ✓ Ріпу колись сіяли з рота. Справа в тому, що у ріпи дуже дрібне насіння: в 1 кг його більше мільйона, і вручну так просто не розкинути. Однак і плювати – справа не проста, тому кращі «плювальники» цінувалися і шанувалися в народі.
- ✓ Відваром буряка в давнину користувалися як дезинфікуючим засобом, і, природно, їли і вареним, і сирим.
- ✓ Є багато видів капусти: червонокочанна, білокочанна, цвітна ... Цвітну капусту Марк Твен називав капустою, яка закінчила коледж. Броколі американці називають «капустою з університетською освітою».
- ✓ Картопля з'явилася в Європі в як декоративна рослина. Розповідають, що якийсь адмірал привіз цю рослину до Англії і,

коли її виростили, пригостив друзів її стеблами і листям, підсмаженими в маслі. Гості довго плювалися. В Росії при дворі це блюдо подавалося як десерт. Перед вживанням її варили і густо посипали цукром.

- ✓ Горошок був першим овочем, закритим у консервну банку.
- ✓ Огірок був великою рідкістю, а лікарі змагалися у пошуках негативних його якостей. Одні вважали його просто отруйним, інші – «охолоджуючим» і таким, що викликає простуду.
- ✓ Помідор дійсно вважався отруйним. На Русі помідори довго називали «скаженими ягодами».
- ✓ Морква з 1991 р. в Європі вважається фруктом. У межах ЄС більше ніхто не сміє називати її овочем чи коренеплодом.

Тема: «Вітаміни – друзі, які завжди поруч»

Мета: розкрити дітям значення вітамінів; поглиблювати знання дітей про їх корисні властивості для здоров'я людини; формувати пізнавальний інтерес до «природної аптеки»; уточнювати і розширювати знання дітей про овочі й фрукти, удосконалювати уміння знаходити їх на дотик, розрізняти на смак і запах; виховувати естетичний смак, дбайливе ставлення до природи, бажання й уміння піклуватися про своє здоров'я.

1. Спостереження «Заварюємо чай»

Вихователь: ромашка – це корисна лікарська рослина, відвар з неї зніме біль у животі. М'ята – це теж корисна лікарська рослина, відвар з неї заспокоює. У чашку насипаємо квіти ромашки та листочки м'яти, заливаємо окропом – і за кілька хвилин напій буде готовий. Які ще лікарські рослини ви знаєте? (відповіді дітей). Пригостимося самчним корисним чаєм.

2. Вірш Т. Черінь «Вітаміни»

- *Му – му! му – му!*
- *Що їсти, щоб бути здоровою?*
- *А це як кому.*

Ми маємо звичку

Їсти травичку:

Смачну конюшину,

*Гірку лопушину
Терпку бурячину.
Як пастух не бачить –
З грядок капустинку.
І листя, й стеблини
Це все вітаміни
Тим користь така
Від молока.
Юрко зрозумів
Розмову корів:
З усіх "видозмінів",
З усіх вітамінів
Найкращі оці,
Що в молоці!
З тих пір без прохань,
Без нарікань
Юрко повну склянку
Його п'є щоранку.*

Запитання до тексту:

- Чи сподобався вам цей віршик? Про що розповідає він?
- Яким ви уявляєте персонажа віршика – хлопчика Юрка?
- Який у нього, на вашу думку, вигляд: здоровий рум'яний чи навпаки – хворобливий, блідний?
- Чи здається вам, що ви чимось схожі на цього хлопчика? Розкажіть чим саме.
- Яку корисну звичку слід перейняти у Юрка всім нашим малятам?
- Для чого дітям треба щодня пити молоко?

3. Рухлива гра-драматизація «Гарбуз»

За загальною згодою діти між собою вибирають гарбуза, диню, чотири огірочки, чотири буряки, квасоллю, бараболлю, морквицю й біб.

Ходить гарбуз по городу, питається свого роду:

Чи всі живі, чи здорові всі родичі гарбузові? (Двічі)

Обізвалась жовта диня, гарбузова господиня:

„Іще живі...”

Обізвались огірочки, гарбузові сини й дочки:

„Іще живі...”

Обізувались буряки, гарбузові свояки:

„Іще живі...”

Обізувалась бараболя, а за нею і квасоля:

„Іще живі...”

Обізувалася морквиця, гарбузова сестриця:

„Іще живі...”

Обізувався старий біб: „Я відомий на весь рід. Іще живі...”

Ти гарбузе, ти перістий, із чим тебе будем їсти?

Миску пшона, шматок сала, от до мене вся приправа. (Двічі).

Діти беруться за руки в колі, ходять і співають перший куплет. Гарбуз виступає з кола, йде на середину, пританцювує, похитуючись, і співає:

“Ой, чи живі...”

Про кого в дальших строфах пісні співається, до того підходить гарбуз і виводить його на середину. Першу приводить диню й, побравшись з нею за руки, пританцювує. Огірочки йдуть гусакон, зігнувшись убік. Буряки йдуть присідом. Бараболя виступає, пригнувшись, квасоля стрибає на пальцях. Морквиця стрибає на з'єднаних стопах ніг. При кінці виходить з повагою біб і всі обступають гарбуза та диню, які, обнявшись, весело танцюють.

4. Дидактична гра «Відгадай, хто я»

Діти по черзі дістають овочі та фрукти з торбинки та на дотик мають визначити що це.

5. Беседа за сюжетною картиною «Звідки приходить сік»

- ✓ Чи знаєте ви, звідки яблучний сік починає свій шлях до вашої склянки? (*Авжеж, з тинистого садочка, де ростуть фруктові дерева*).
- ✓ Розгляньте картину. Які плоди достигають у саду? Які з них вам найбільше смакують? Чим зайняті люди у саду?
- ✓ Розгляньте картину. Які плоди в цьому садочку збирати найлегше, а які найважче? Пояснить, чому. Що легше збирати — малину чи полуницю, шовковицю чи абрикоси? Доведіть свою думку.
- ✓ Поміркуйте, що може завадити отримати добрий урожай фруктів. (*Комахи-шкідники, посуха, буревій*). Чи можна якось порятувати сад від цих негараздів? Обговоріть, як саме.
- ✓ Подивіться на картину і скажіть, яким чином фрукти потрапляють на завод. Які транспортні засоби стають у пригоді?

- ✓ Знайдіть на картині конвеєр, мийку, прес, чани з соком. Чи помітили ви, що відбувається із зіпсованими фруктами? Що роблять із соком після вичавлювання?
- ✓ Розгляньте у магазині полицку з соками. Скільки видів упаковок для соків ви побачили? Серед них є картонні й скляні. У чому переваги та недоліки кожного виду тари? Чому випускають великі й маленькі пакети соку?

Дії, моделі поведінки: «ВЖИВАЮ ЛИСТОВІ ОВОЧІ (КРІП, ПЕТРУШКА, САЛАТИ)»

Тема: «Городні чарівники»

Мета: дати знання про значення листових овочів в житті людини, корисні та цілющі властивості овочевих культур; допомогти дітям розрізнити та групувати овочі відповідно до органів, що використовують в їжу: листяні (салат, капуста, петрушка, кріп), коренеплідні овочі (морква, буряк, редис, петрушка, картопля); розширити знання про вживання листових овочів в їжу, способи приготування, створити умови для підвищення пізнавального інтересу під час нескладних дослідів; виховувати культуру вживання їжі.

1. **Дослідницька діяльність «Скарги мешканців городу»:** умови росту листових овочевих культур, потреба у світлі, теплі і волозі, пророщення насіння у воді та ґрунті.
2. **Сюжетно рольова гра «Готуємо з городини»**
 До дітей у гості завітала лялька. Діти вітаються з нею, запрошують до столу. Вихователь пропонує погодувати ляльку обідом, звертає увагу на те, що на столі стоять різні овочі, для ляльки потрібно приготувати страви з овочів. По черзі діти знаходять потрібні овочі. Вихователь запитує, що це і для чого. Діти пригощають ляльку, не забувши постелити скатертину і поставити серветницю. Діти бажають ляльці смачного, після обіду прибирають посуд.

3. Дидактична гра «Що де росте?»

4. Рухлива гра «Кухарчуки»

Усі встають у коло — це каструля. Зараз будемо готувати суп (компот, вінегрет, салат). Кожний придумує, чим він буде (м'ясо, картопля, морк-вина, цибуля, капуста, петрушка, сіль і т.д.). Ведучий викрикує по черзі, що він хоче покласти в каструлю. Хто взяв себе, встрибує в коло, стрибнувши, бе-ре за руки попередніх. Гра продов-жується, поки всі «компоненти» не бу-дуть у колі. У результаті виходить смач-не, красиве блюдо.

5. Конкурс-презентація спільних з батьками дитячих робіт «Овочі різними художніми техніками».

Тема: Кулінарні змагання «Майстер-шеф» (спільно з батьками).

Мета: ознайомити дітей з виконанням різних трудових дій під час приготування їжі; формувати навички приготування їжі, сервірування столу, дотримання правил безпеки під час діяльності; розвивати комунікативні здібності дітей; виховувати вміння планувати свої дії, співпрацювати, охайність, бережливість, повагу до праці дорослих.

Хід змагання:

✓ Привітання, поділ на 4 команди.

✓ Конкурс «Харчуємось правильно»

Ведучий зачитує правила здорового харчування, якщо учасники погоджуються, піднімають зелені фішки, якщо ні – червоні.

- Перед їжею слід завжди мити руки з милом»
- Їсти можна в будь-який час, навіть уночі;
- Необхідно вживати продукти корисні для здоров'я;
- Їсти треба швидко;
- Їсти слід повільно;
- Їжу треба ковтати не пережовуючи; їжу необхідно ретельно пережовувати;
- Полоскати рот після їжі шкідливо.

✓ Конкурс приготування страви»

В кожній команді на столі конверт з завданням; відкривши його, дізнаються яку страву готувати.

✓ Конкурс «Кмітливий кухар»

Запитання до команд.

- ✓ Конкурс «Презентація страв»
- ✓ Конкурс «Прибиральний»

ОРІЄНТОВНІ КОНСПЕКТИ ЗАНЯТЬ З ВИКОРИСТАННЯМ ФОРМ РОБОТИ «ДОШКІЛЬНЯТАМ – ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

Тема: «Подорож в Країну Дитячих Мрій»

Мета: формування у дітей початкових уявлень про дії та поведінку, що орієнтовані на сталий розвиток; усвідомлення дошкільниками необхідності збереження ресурсів землі та особистої відповідальності за майбутнє; розвиток у дітей звичок і моделей поведінки, що відповідають сталому розвитку; збагачувати знання дітей з морально-етичного розвитку; виховувати бережне ставлення до природних ресурсів.

Хід заняття:

1. Привітання:

*Наша група усіх вітає,
Гарних вражень вам бажає.
Давайте усмішки всім дарувати,
І друзям і гостям, завзято.
Хай радість злітає у небо, як птах,
І добрі слова будуть у нас на устах.*

- Діти, ви знаєте, що у всіх дітей і дорослих є мрії і бажання? А чого бажаєте ви?

- А ви знаєте, що якщо чогось дуже захотіти, воно обов'язково станеться. Всі мрії можуть здійснитися, якщо ви цього по-справжньому хочете. А давайте перевіримо, чи дійсно ви хочете того, про що щойно говорили. Сядьте, будь-ласка, на килимок, заплющте очі і подумайте про свої бажання.

Звук, прийшло відеоповідомлення з Країни дитячих мрій.

2. Перегляд екологічного мультяки.

Бесіда за змістом:

- З яким настроєм дівчинка йшла на прогулянку?
- Що вона побачила на вулиці?
- Як змінився її настрій?

- Як вдалося їй змінити те, що вона побачила?
- А чи не помічали ви бруду на наших вулицях?
- А як ми можемо це виправити?

Сьогодні ми відправимось з вами в Країну дитячих мрій на допомогу!

3. Д/г «Добре і погано»

- Діти, а що означає бути добрим? (*Робити добрі справи*).

Подивіться, у мене в руках торбинка з мішечками. (Даю в руки дитині 2 мішечка). Чим відрізняються ці мішечки? (*Один важкий, другий легкий*). Давайте домовимось, що легкі мішечки – це добрі справи, а важкі – погані справи. Ви будете по черзі витягувати з торбинки мішечки, хто витягне легкий мішечок – повинен назвати добрий вчинок і покласти мішечок в відерце з червоним сердечком, а хто витягне важкий мішечок – повинен назвати поганий вчинок і покласти мішечок у відерце з чорним сердечком.

- От ми і розподілили всі вчинки. Діти, а ви чули такі вислови «на душі легко», або «на душі важко». А знаєте що вони означають?

Оці наші відерця, як душі людей. Спробуйте підняти відерце, наповнене поганими вчинками. Яке воно? (*Важке*), От так важко на душі людині, яка робить погані вчинки. Тепер спробуйте підняти відерце наповнене хорошими вчинками. Яке воно? (*Легке*). От так легко на душі у людини, яка робить добрі вчинки.

- Тепер я спокійна за вас, якщо ви знаєте добрі вчинки і будете їх робити, то будете справді добрими людьми.
- Вирушаємо далі!

Ніженьки крокують,

Дітвора рахує:

Раз-два, раз-два,

Ось джерельце нас чека.

- Діти, подивіться – джерельце. Але що з ним трапилось, чому воно, не дзюрчить? (*Воно брудне, там плаває сміття*).

4. Д/вправа «Вода яка?»

- А хто знає, як можна допомогти джерельцю? (*виловити сміття*)

- А чому ж не можна кидати в джерельце сміття?

- Ось глобус. Він зображає нашу планету. Синій колір на ньому позначає воду, тобто моря та океани, а зелений та коричневий – ліси, гори, поля. Якого кольору тут більше?

- На перший погляд, води здається дуже багато, але не вся вона придатна для пиття. Чи можна пити воду з моря? З болота?

- Чистої прісної води з джерел і колодязів, що очищується, тече з крана в наших будинках зовсім мало.. Це лише одна крапелька з усієї води. (*приклеїти на глобус маленьку крапельку*).

- Завжди пам'ятайте про те, що води, придатної для пиття, у природі небагато, тому людям потрібно ставитись до неї економно та бережливо.

Вирушаємо далі у подорож по Країні дитячих мрій.

- Один, два, три і до парку ми прийшли.

5. Комбінована дидактична гра « Розподіли матеріали» і «Що з чого виготовлено»

- Діти, ви помітили, що тут, у парку, стоїть три смітники. Це для того, щоб сміття з різних матеріалів, ми сортували і клали окремо. Тому що з різних видів сміття можна виготовити нові, корисні речі.

- Ось вам підказки на смітниках. На першому зображені книги. Що це може означати? *(Що сюди потрібно кидати сміття, при переробці якого можна виготовити книги).* Що це може бути? *(Коробки, газети, тобто паперове сміття).* На другому – ножиці. Що будемо кидати туди і чому? На третьому - іграшка. Що будемо кидати туди? *(Пластикові пляшки, тарілочки, кульки).*

Діти, а чому потрібно сортувати сміття?

- Тож приступаємо до роботи.

- Як тепер гарно стало у парку. Чисто і приємно.

8. Підсумок.

Завдяки нашій подорожі у Країну Дитячих мрій ми не лише ще раз повторили правила поведінки, які потрібно виконувати і у нашій країні, і в нашому повсякденному житті. Завдяки тому, що ми були дружними, працьовитими, культурними ми змогли допомогти Країні мрій.

- А зараз, дітки, перед тим, як повернутися до нашої групи, розкажіть, що сподобалось вам у нашій сьогоднішній подорожі найбільше?

Тема: « В Країні ображених речей»

Мета: формувати знання про цінність кожної речі; навчати дотримуватися порядку й чистоти; розвивати спостережливість, увагу; виховувати охайність, дбайливе ставлення до предметів ужитку; прищеплювати навички самообслуговування.

Хід заняття:

Вихователь: Дітки, сьогодні до нас завітала дівчинка Розумничка, але вона чимось дуже стурбована. Давайте запитасмо її, що ж трапилось? А сталося ось що: Дівчинка Розумничка жила в країні Дбайливості, де росли квіти настрою, які мали чарівну силу. Пелюсточки дарували жителям добрий, веселий настрій і всі мешканці були дбайливими, чуйними. Вони жили в злагоді не тільки одне з одним, а й зі своїми речами. Але злий Квіткоїд заздрих цим людям і вирішив знищити країну Дбайливості. Він викрав усі пелюстки гарного настрою і зів'яли квіти. Жителі країни дуже змінилися, перестали посміхатися, ніхто вже не доглядав за своїми речами, а речі ображалися на своїх господарів. Ось так і з'явилася країна «Ображених речей».

1. Бесіда.

- Діти, а що таке образа?
- Чи можна побачити її, доторкнутися до неї?

2. Дидактична гра «Вгадай настрої»

Вихователь демонструє дітям різнокольорові пелюстки, які відповідають настрою дитини. Дитина повинна назвати і показати мімікою відповідний настрій.

- Мешканці країни Дбайливості просять нас допомогти їм і повернути пелюстки гарного настрою. Але для цього нам треба зустрітися з Квіткоїдом. Не боїтеся Квіткоїда? Вирушимо на допомогу? Давайте уявимо себе метеликами. Ой, які у вас барвисті крильця! Полетіли.

3. Дидактична гра «Складемо охайно речі»

Ось ми і в Країні Ображених речей. Погляньте, яка незвичайна ялинка росте: на ній замість листочків речі. Що ж це таке? Та це ж предмети одягу і взуття.

Потрібно їх зняти і охайно скласти.

4. Відгадаємо загадки.

Ось який будиночок, давайте заглянемо, може, тут Квіткоїд живе? Ні, нам покажуть, де шукати Квіткоїда, якщо ми відгадаємо загадки.

Кожушок тепленький маю,

П'ять братів туди ховаю,

Як мороз надворі, там

Тепло й затишно братам. (Рукавички.)

Зодягає всіх — пухнаста як сніг,

Гріє, а не піч. (Шуба.)
Обидва схожі, як брати,
Завжди удвох, куди б не йшли:
Під ліжком, коли люди сплять,
А під столом коли їдять. (Капці.)

5. «Правила про наші речі»

А ось і ще один будиночок.

Дітки, я тихенько загляну, а ви почекайте. — Ні, не Квіткоїд тут живе, а дружно й мирно живуть одяг і взуття. Ось послухайте, що я там почувала..

Правила про речі

1. Де взяв — туди й поклади.
2. Кожній речі — своє місце.

А ось і будинок Квіткоїда. Через віконце я бачу в нього на полиці лежать пелюстки настрою. Але як же ж нам їх дістати?

6. «Чарівна торбинка приємних слів»

- Що це там гримить, стукає, гуркоче? Та це ж Квіткоїд повертається. Давайте швиденько наговоримо повну торбинку добрих, ввічливих слів і подаруємо йому. Коли він відкриє торбинку і вдихне аромат чарівних слів, то стане добрішим.
- Хто хоче подарувати Квіткоїдові скриньку?
- Що з ним сталося після того, як він її відчинив?

7. Підсумок:

Квіткоїд став добрим, ввічливим і віддав пелюсточки настрою. Ну от, ми й допомогли жителям країни Дбайливості повернути їм пелюсточки. Погляньте, всі вони зраділи, настрої у них поліпшився. Усі радіють, співають і грають.

Тема: «Чисте місто починається з нас»

Мета: ознайомити дітей з проблемою збереження чистоти міста, з правилами поведінки з побутовим сміттям на вулиці та вдома; учити підтримувати чистоту та порядок, підвищувати культуру побуту; виховувати дбайливе, бережливе ставлення до навколишнього середовища, охайність.

Попередня робота: підклеювання книжок, використання коробок для ігор, пластикові пляшки з водою для поливання квітів, використання різних пляшок, пластикових коробочок для сюжетно рольових ігор: «Сім'я», «Перукарня», «Магазин».

Хід заняття:

1. Бесіда «Що робити зі сміттям»

- Ви любите своє рідне місто?
- Чи подобається вам гуляти по своєму рідному місту?
- А що псує вигляд вулиць і подвір'їв?
- Звідки на вулиці береться сміття?
- Що треба зробити, щоб його стало менше?
- Що може зробити кожен із вас особисто, щоб у нашому місті було чисто? (Відповіді дітей).

2. Розповідь вихователя:

Протягом життя люди створюють багато відходів, котрі не знаємо куди подіти. В результаті вулиці, ліси, парки та інші місця де бувають люди, стають засміченими, що дуже псує їхній зовнішній вигляд. Щороку дедалі більше територій перетворюються на смітники. Під купами сміття вмирає земля, яку можна було б використати під сади, городи, де мали б рости дерева і овочі, цвісти квіти і співати птахи.

Давайте поміркуємо, звідки береться сміття. Ми купуємо дуже багато фасованих продуктів, що й призводить до накопичування різних упаковок: консервних бляшанок, пакетів, пляшок, паперу і тому подібне. Ще й речі, іграшки, папери. Можете уявити, скільки відходів накопичується у великому місті, де живе багато людей. Що ж робити з цим сміттям?

3. Вправа «Пошук порушників чистоти»

Пограймо в детективів і погуляймо містом — пошукаємо таких порушників чистоти.

- Що слід робити, аби вони не забруднювали повітря?
- Чи можемо ми у цьому допомогти?
- А як би ви регулювали чистоту в місті?

4. Вправа «Зберемо та посортуємо сміття»

Побутове сміття потрібно збирати окремо й сортувати для його подальшої переробки. Папір, пластмасу, металеві предмети слід складати у різні контейнери для сміття. На фабриці з цих предметів

зроблять нові речі. От, наприклад, використаний папір (газети, журнали тощо) переробляють й знову отримують зошити, серветки, газети. Скло також переробляють і виготовляють з нього нові пляшки та інший скляний посуд. Також пластмасові відходи розплавлять і зроблять нові речі: стільці, столи, пакети для сміття.

Не можна викидати сміття будь – куди. Для цього є спеціально відведені місця.

Діти розподіляють сміття по різним контейнерам, зроблені з коробок, на яких написані позначки: “папір”, ”скло”, ”пластик”.

5. Розв’яжи ситуацію:

У перукарні зібралось багато сміття (флакони, пляшки). Що треба робити? Скласти в один пакет і віднести на сміття? Чи скласти в окремі пакети пластикові і скляні банки викинути в різні контейнери?

Діти прибирають разом з вихователем та складають в різні контейнери.

Звучить музика. Чути спів пташок.

Я ладнаю годівнички

Для горобчика й синички;

Для малого снігуря

Крихт насиплю і пшонця.

Прилітайте, друзі милі,

Не лякайтесь заметілі.

- Як ми можемо допомогти пташкам?

- Що для цього маємо зробити?

(Діти пропонують).

- Давайте з вами виготовимо годівнички з пластикових пляшок?

Як ви думаєте?, як це можна зробити?

(Припущення дітей).

- Така годівничка буде зручна, міцна і доступна. Розпочнемо роботу.

По закінченню роботи діти розглядають зроблені годівнички. Доходять висновку, що це дуже корисні речі. Вирішують, що розвісять годівнички на деревах навколо дитячого садочку і будуть насипати корм пташкам, які прилітатимуть сюди взимку.

Висновок: ми зробили добру справу.

1 – з непотрібних пляшок зробили годівниці;

2 – тепер буде можливість підгодувати пташок, за що ті будуть вдячні;

3 – пташки, перезимувавши зиму, навесні теж робитимуть корисну справу – знищуватимуть шкідливих комах.

4 - Ми житимемо в чистому місті.

Тема: "Їдемо на гостини"

Мета: Формувати навички зв'язного мовлення; спонукати дітей вступати в ігрову і мовну взаємодію, підтримувати діалог; закріпити вміння будувати повні речення; вчити чітко промовляти звуки, слова і фрази; активізувати у процесі мовлення використання прикметників, дієслів, форм ввічливого звертання, вітання та іменників у пестливій формі; збагачувати словник дітей новими словами (денце, пір'ячко, вітаємо); розвивати мовну та слухову увагу, тембр мовлення; знайомити дітей з процесом садіння цибулі; закріпити знання малечі про умови необхідні для росту рослин (тепло, волога, сонце).

Словник: цибуля, денце, пір'ячко, вітаємо, візьми, гірка, їдка, тверда, кругла, золотиста, садити, їсти, варити, різати, смажити.

Хід заняття.

1. Мовна вправа «Передай своє тепло»

Подивіться, хто завітав до нас у групу.

Це маленький сонячний посланець, а звати його Промінчик-пустунчик. Таке ім'я йому дала Весна. Хочете зігрітися від сонячного посланця? Давайте візьмемо його до рук, передамо товаришу, посміхаємось і назвемо ласкаво ім'я дитини, якій ми його передаємо, так ми передаємо своє тепло тому, хто поряд. «Візьми...»

2. Лист від дідуся Панаса.

Подивіться, малята, Теплунчик нам приніс конверт. Давайте розглянемо чи дійсно він для нас.

- Хто це? (фото дітей)

- То для кого конверт? (для нас)

- А від кого він? (від дідуся)

- Відкриваємо конверт, подивимося що в ньому. Діти, дідусь запрошує нас до себе в гості на село. Хочете поїхати?

- А на чому ми можемо швидко доїхати?

- На чому ми можемо доїхати, якщо летітимемо по небу?

- А якщо їхатимемо по дорозі?

- А якщо попливемо по річці?

- Тож сідайте, поїхали.

Ду... на гостини їду.

Зі... на швидкому потязі.

Ли... вже приїхали.

3. Відгадування загадок.

Ось і вокзал. Дідусь просив зайти на базар і купити цибулі. Ось погляньте, яка гарна корзина. А для цього потрібно відгадати загадки про корисні овочі.

Молодці. Ви добре впорались із завданням.

- Ось ми вже й маємо гостинці для дідуся. Тож їдемо далі.

Ду... на гостини їду.

Зі... на швидкому потязі.

Ли... вже приїхали.

4. Тактильна вправа.

Ой, ми вже і втомилися. Подивіться, яка гарна галявина. Давайте сядемо, відпочинемо та пограємось.

- Давайте розглянемо цибульку.

Візьміть всі по цибулинці.

- Покатіть її по долонці.

- Якої вона форми?

- Придивіться, яка вона? (тверда)

- Якого кольору у неї кожура?

- Яка вона на дотик? (гладенька)

- Яка вона на запах? (їдка)

- Чи всі куштували цибулю? Яка вона на смак? (гірка, пекуча)

- Та навіщо ми з вами її їмо, якщо вона їдка, гірка, пекуча? (багато вітамінів, щоб не хворіти).

- Так цибуля - це перший помічник від простуди та грипу. А ще кажуть: "Цибуля від семи хвороб рятує".

Давайте назвемо її ласкаво:

Цибулька, цибулінка, цибулиночка.

- Діти, а що з цибулею можна робити? (чистити, різати, варити, смажити, їсти, садити).

- Вже час нам у дорогу. Складайте цибулю у корзину.

А далі я пропоную їхати на конях. Згодні?

На коняці їхали (клацання язиком)

До річки доїхали.

Трр. Стоп. Розворот.

На машину сіли.

Долили бензину - буль-буль

На машині їхали ш-ш-ш

До села доїхали.

5. Вправа «Допоможемо дідусю посадити цибулю»

Дідусь - спить. Давайте привітаємось та й розбудимо діда.

З'являється дід:

- Ой, хто це тут? Та в мене гості.

Вітаю Вас, малята, любі хлопчики й дівчата.

Вихователь:

- Вітаємо Вас, дідусю!

- Дідусю, а ми тобі привезли цибулю.

Дід:

- Ой, які ви молодці, я збирався садити город та захворів.

Вихователь:

- А ми тобі допоможемо.

- Діти, поможемо дідусеві посадити цибулю?

- Одягайте фартухи, щоб не забруднились. Та ставайте до столу.

Згадаємо:

- Якої форми цибуля?

- Якого кольору?

- Яка на дотик?

- На запах?

- На смак?

- У цибулини є верх - (показати) звідси виросте зелена цибулька - називається вона пір'ячко.

Погляньте, а що є у цибулинки внизу? Низ у цибулинки називається - денце.. Обведіть його пальчиком. Цибульку треба садити денцем до низу.

5. Пальчикова гімнастика. (Покажіть свої цибулинки).

Якщо ми посадимо цибулю, коріння буде рости вверх чи внизу? (покажіть).

- А пір'ячко куди ростиме?

Коріння вниз - все глибше та глибше.

А пір'ячко вверху - до сонечка тягнеться,

Сонечку посміхається,

Вітерець прилетів - гойдає пір'ячко.

- Коріння вниз - міцно тримається за землю, а пір'ячко все вверху та вверху. Ось виросте зелененька цибулька висока, висока.

7. Практична робота.

- Подивіться, як я буду садити свою цибулинку. Спочатку я насилаю тирсу в горщик.

- Скільки тирси насилаємо? (Не зовсім повний, щоб залишилося місце для цибульки).

- Як правильно посадити цибульку? (Денцем вниз)

- Тепер ви посадить свої цибулинки. Намагайтесь працювати охайно, не розсипати тирсу.

Індивідуальна робота

- Що ти насилаєш?

- Чим ти насилаєш?

- У що ти насилаєш?

- Що ти садиш?

- Якого кольору у тебе цибулинка?

- Що внизу у твоєї цибулини?

- Молодці. Всі ви добре попрацювали.

- Подумайте. А що ще треба зробити, щоб цибулька росла? (полити).

- Я поллю вашу цибульку.

- Що я роблю? (Поливаю)

- Чим?

- Навіщо?

- Поставте свої горщики на рознос і приберіть своє робоче місце.

- А куди ми поставимо цибульку, щоб вона краще росла? (На підвіконня).

- Правильно. Ближче до сонечка!

Вихователь:

- Дідусю, ось ми й посадили твій город.

Дід:

- Спасибі. А у мене є для Вас подарунок.

Вихователь:

- Дякуємо тобі, дідуся. А нам вже час в дитячий садок. Сідайте на коней та й поїхали.

На коняці їхали (клацання язиком)

До річки доїхали.

Трр. Стоп. Розворот.

На машину сіли.

Долили бензину - буль-буль

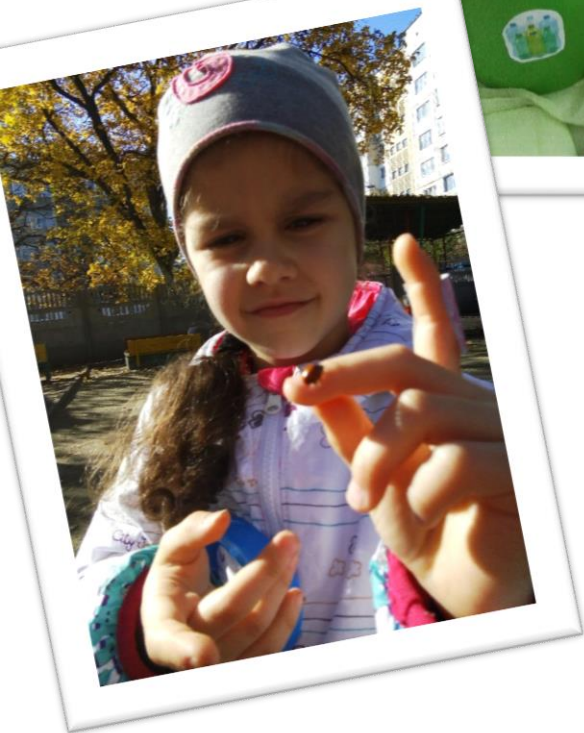
На машині їхали ш-ш-ш

Додому доїхали.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. О. Пометун, Н. Гавриш, «Дошкільнятам – освіту для сталого розвитку: діємо разом», навчально-методичний посібник для вихователів дітей п'ятого року життя, Київ, «Педагогічна думка», 2017.
2. «745 ігор для дошкільників», Харків, «Основа», 2010.
3. «Усі заняття в дошкільному закладі», Харків, «Основа», 2008.
4. Т.М. Маценко, Н.О. Веткова, А.Г. Мельникова, Т.С. Завірюха, «Ігротека вихователя ДНЗ», Харків, «Основа», 2017.
5. А.О. Павленко, «Гармонійний розвиток дитини через казку», Харків, «Основа», 2014.
6. Журнали «Дошкільне виховання», 2016- 2017р.
7. Журнали «Джміль», 2016- 2017р.
8. <http://vihovateli.com.ua/proektnaya-deyatelnost-v-detskom-sadu/923-semejnyj-ekologicheskij-proekt-pochemu-vodu-nado-berech.html>
9. <http://ped-kopilka.com.ua/blogs/samorokova-olga/teleperedacha-okno-v-prirodu-posvjaschenaja-vsemirnomu-dnyu-vody.html>
10. <http://shodynky.com/didaktichni-igri-dlya-doshkilnyat-ekologichni-igri/>
11. <https://jmil.com.ua>
12. <http://lib.pedpresa.ua>